

Werken aan de samenlevingsagenda van Alblasserdam

programma college & programma inwoners, maatschappelijke
partners en ondernemers

‘Samen doen’

2014 - 2018

Vastgesteld door het college op 1 juli 2014

Voorwoord

Alblasserdam, 1 juli 2014

Geachte leden van de gemeenteraad, inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers,
Geachte mevrouw, mijnheer,

Voor u ligt de eerste proeve van de samenlevingsagenda 2014 - 2018 van de gemeente Alblasserdam. Het uitnodigende karakter van het coalitieakkoord hebben wij nadrukkelijk vertaald in dit programma. Via deze nieuwe samenlevingsagenda werken de gemeente, inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners samen aan het bereiken van de in de samenleving gewenste en noodzakelijke maatschappelijke effecten. Om die nauwe samenwerking te onderstrepen, hebben wij bewust voor de titel samenlevingsagenda gekozen.

Wij nodigen u uit

De agenda is een dynamisch document en vraagt op verschillende onderwerpen verdere uitwerking. Dat is een gevolg van onze keuze om de agenda niet aan de start voor vier jaar te vullen, maar dit werkende weg te doen. In de komende periode werken we samen met u aan de verdere invulling van de doelstellingen en resultaten die we in Alblasserdam willen bereiken: de samenlevingsagenda van Alblasserdam. Dit is wat ons betreft een zoek- en leerproces dat vraagt om lef en inzet van iedereen: van het bestuur en van de samenleving.

Opbouw van de samenlevingsagenda

De opbouw van de voor u liggende agenda is als volgt. Mede aan de hand van de tot nu toe gevoerde gesprekken hebben wij dit document gevuld, de te behalen maatschappelijke effecten omschreven en hieraan meetbare prestaties gekoppeld. Dat is voor ons van belang omdat wij aan de gemeenteraad, en daarmee de Alblasserdamse gemeenschap, verantwoording afleggen over het gevoerde beleid. Daarnaast streven we ernaar om gezamenlijke doelstellingen ook gezamenlijk vast te stellen. De samenlevingsagenda kan worden gezien als de start van een meerjarig proces.

Die verdieping, en de uitvoering die erop volgt, vindt bij voorkeur plaats samen met betrokken of nog te betrekken inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers. Vanaf de start van het opstellen van de samenlevingsagenda voeren de collegeleden gesprekken met vertegenwoordigers uit de samenleving. Het doel hiervan is om zoveel mogelijk ideeën, wensen en suggesties te kennen en te bespreken. Wij nodigen een ieder die zich betrokken voelt bij de Alblasserdamse samenleving van harte uit om met ons mee te praten, mee te denken, en vooral mee te doen. Samen geven we vorm aan onze gemeenschap.

Nieuwe verantwoordelijkheden

Dit college werkt binnen de doelstellingen en uitgangspunten van het coalitieakkoord van 29 april 2014 'Alblasserdam, dorp met karakter'. De komende jaren staan voor onze gemeente in het teken van nieuwe verantwoordelijkheden. Deze vloeien onder meer voort uit de invoering van de Participatiewet, de decentralisaties Jeugdzorg en AWBZ/WMO en de nadrukkelijke wens om de verhouding tussen gemeente en samenleving verder vorm te geven. Door onderwerpen slim met elkaar te combineren, hopen wij dat er nieuwe mogelijkheden ontstaan in en voor de Alblasserdamse samenleving. De schaal van Alblasserdam maakt dat wij goede kansen zien om, met de bezuinigingsopgave vanuit de decentralisaties, die zorg te leveren die de samenleving nodig heeft.

Samenwerking en samenspraak als uitgangspunten

De gesprekken met u bieden belangrijke uitgangspunten bij de realisatie van projecten. De uitvoering van dat beleid levert de zichtbare resultaten in onze samenleving. De samenspraak en de samenwerking met u allen is doorslaggevend voor die resultaten. De manier waarop wij met elkaar in gesprek zijn, elkaar over en weer opzoeken en samen werken aan oplossingen zijn daarbij van groot belang. 'Zo werken wij' is daarbij wat ons betreft het adagium.

De kernthema's van de komende jaren

In de komende jaren onderscheiden wij enkele kernthema's die wij in dit document nader aan u toelichten en concreet uitwerken. Juist omdat het appèl op de zelfredzaamheid van de samenleving toeneemt, is het een taak van het gemeentebestuur om de samenleving te ondersteunen om deze eigen verantwoordelijkheid te ontwikkelen en te dragen. In het sociale domein gaat het vooral om het beschikbaar houden van benodigde voorzieningen voor een lager budget. Het college zoekt ook daarom het gesprek met en de inzet van de samenleving. In het fysieke domein gaat het om het beschikbaar houden van voorzieningen én om het tot stand brengen van nieuwe en gewenste ontwikkelingen, voornamelijk in en rond het centrum en ten behoeve van voorzieningen.

De komende jaren willen wij een sprong vooruit maken op het gebied van duurzaamheid. Het vervullen van een voorbeeldfunctie, het stimuleren van initiatieven en het tonen van betrokkenheid door middel van een concreet programma staan daarbij voorop. Wij wensen duurzaamheid onderdeel van besluitvorming te maken en hier ook naar te handelen. Wij streven ernaar om duurzaamheid te verweven in ons beleid en in ons handelen bij beleid en uitvoering.

Zoeken naar passende oplossingen

Het uitgangspunt is dat we bij elke vraag kiezen voor een oplossing die past bij de schaal en het karakter van Alblasserdam. Wij willen de komende vier jaar benutten om samen met de gemeenschap het Alblasserdamse karakter te versterken. Dit doen wij door middel van (gewenste en benodigde) vernieuwing en creativiteit. Wij werken aan een robuuste en op de toekomst voorbereide samenleving. Bouwen aan dit perspectief op 2018 vindt plaats in het licht van een doorlopend toekomstperspectief naar het jaar 2040.

Wij staan midden in de samenleving waarbij wij verbinden en betrokken zijn, actief het gesprek aangaan en de samenhang versterken tussen verschillende bevolkingsgroepen en netwerken. Zo maken wij optimaal gebruik van de kennis en kunde die in het dorp aanwezig zijn.

Wij willen u vaak ontmoeten en spreken in de komende jaren en kijken uit naar een plezierige en resultaatrijke samenwerking.

Met vriendelijke groeten,

Het college burgemeester en wethouders van de gemeente Alblasserdam,

Bert Blase, burgemeester

Peter Verheij, wethouder namens SGP

Dorien Zandvliet, wethouder namens PvdA

Arjan Kraijo, wethouder namens CDA

Rianne van den Berg, gemeentesecretaris

Inhoudsopgave

		pagina
	Voorwoord van het college van B&W	2
	Inhoudsopgave	4
Hoofdstuk 1	De samenlevingsagenda en het programma van het college	5
Hoofdstuk 2	De kernthema's in Alblasserdam	8
	1. Integrale centrumontwikkeling	8
	2. Het sociale domein en de decentralisaties	11
	3. Duurzaamheid van Alblasserdam	14
	4. 'Zo werken wij': stijl van besturen, organisatieontwikkeling, solide financieel beleid en regionale samenwerking	16
Hoofdstuk 3	Wat gaan we daarvoor doen?	18
	Programma 1: Samenleven in Alblasserdam	22
	Programma 2: Actief in Alblasserdam	29
	Programma 3: (Be)leef in Alblasserdam	33
	Programma 4: Besturen in Alblasserdam	40
	Programma 5: Solide financieel beleid	42

Hoofdstuk 1

De samenlevingsagenda en het programma van het college

'Zo werken wij'

Onze manier van werken in deze bestuursperiode is gebaseerd op onze passie voor Alblasserdam. Wij willen de komende vier jaar benutten om samen met de samenleving het Alblasserdamse karakter te versterken. Alblasserdam is een dorp met een bedrijvig karakter en een sterke sociale gemeenschap met levensbeschouwelijke diversiteit. In combinatie met de schaal van Alblasserdam is dit de basis voor de manier waarop wij zaken oppakken.

De samenlevingsagenda groeit

Het college kiest ervoor om de agenda van de gemeente Alblasserdam de komende periode samen met inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers in te vullen en om samen doelstellingen te verkennen en resultaten te formuleren.

Het programma van het college is een integraal onderdeel van de samenlevingsagenda van Alblasserdam. De gemeente als lokale overheid levert een bijdrage aan die samenlevingsagenda die in de volgende hoofdstukken wordt beschreven. Ook de bijdrage van de gemeenteraad, inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers is waar mogelijk al opgenomen. Dit hebben wij gedaan op basis van werksessies met de gemeenteraad (mei en juni 2014), gesprek op het Makado met inwoners (juni 2014) en verschillende (kennismakings)gesprekken met maatschappelijke partners en ondernemers (mei en juni 2014). Op basis van al deze boeiende gesprekken is als het ware de eerste proeve van de samenlevingsagenda ontstaan. Het college geeft hier de komende tijd een verder vervolg aan.

Programma college is meetbaar en herkenbaar

Het college spant zich in om de gemeentelijke doelstellingen duidelijk te omschrijven en hierbij meetbare indicatoren op te stellen. Tenminste aan het eind van deze bestuursperiode en gedurende de komende vier jaar wordt immers via de gemeentelijke planning & control – cyclus verantwoording afgelegd aan de gemeenteraad. Ook is de gemeentelijke begroting gebaseerd op de beleidsvoornemens van het college. De gemeente is voor een gedeelte van de samenlevingsagenda 2014-2018 de beheerder van het budget en/of is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid.

Relatie samenlevingsagenda en gemeentelijke verantwoordelijkheid

In de samenlevingsagenda onderscheiden we twee soorten onderwerpen. Als eerste die onderwerpen waarover reeds bestuurlijke besluitvorming heeft plaatsgevonden en waarvan de uitvoering aanstaande of al gaande is. Deze onderwerpen vergen nog wel bestuurlijke aandacht. Als tweede worden onderwerpen benoemd waarop verdieping, visievorming of uitwerking nodig is voordat bestuurlijke besluitvorming door college en/of gemeenteraad kan plaatsvinden.

De gemeentelijke verantwoordelijkheden worden binnen het collegeprogramma vastgelegd in de volgende vijf programma's:

- programma 1: Samenleven in Alblasserdam
- programma 2: Actief in Alblasserdam
- programma 3: (Be)leef in Alblasserdam
- programma 4: Besturen in Alblasserdam
- programma 5: Solide financieel beleid

Samenlevingsagenda

1. Wat willen wij bereiken?

“indicatoren”
- prioriteit
- going concern

Wat draagt de **gemeente** bij?
“Afrekenbaar resultaat college”

Wat is de bijdrage van de **maatschappelijke partners**?
Prestatie afspraak?

2. Wat gaan wij daarvoor doen?

Activiteiten **gemeente**
Bestuurlijke planner

Activiteiten **maatschappelijke partners**

3. Wat mag het kosten?

Programma's - prioriteit - going concern	Investerings - prioriteit - going concern
---	--

Structuur / IV3

O P E N
U I T N O D I G E N D
D Y N A M I S C H

Relatie met de begroting 2015 en de Perspectiefnota

In de samenlevingsagenda staat de bijdrage van de gemeente beschreven die mag worden verwacht om de gewenste maatschappelijke effecten uit de samenlevingsagenda van Alblaserdam te realiseren. De gemeente heeft een aandeel in deze samenlevingsagenda, maar is op vele terreinen niet degene die de agenda voor 100% bepaalt en/of uitvoert. Dit zal per thema of onderwerp verschillend zijn. Het gaat om coproductie en samenwerking met inwoners, ondernemers en overige partners om gezamenlijk resultaten te behalen die bijdragen aan de Alblaserdamse samenleving.

De uitgangspunten die dit college hierbij hanteert, zijn terug te lezen in de beleidsprogramma's die een vertaling krijgen in de gemeentelijke begroting voor de jaren 2015 en verder. Daarnaast wordt in de samenlevingsagenda gewerkt met jaarschijven waardoor verschil ontstaat in de gedetailleerdheid voor de jaren 2014, 2015 en 2016 en de daarop volgende jaren. In 2016 vindt een tussenevaluatie van de samenlevingsagenda plaats en worden de beleidsvoornemens voor de jaren 2017 en 2018 verder beschreven en vastgelegd. Per jaar wordt de samenlevingsagenda geactualiseerd bij de opstelling van de jaarlijkse Perspectiefnota en de begroting.

De samenlevingsagenda geeft voor de belangrijke thema's inzicht in het gewenste en noodzakelijke maatschappelijke effect. In het collegeprogramma zijn de bijbehorende kaders en uitgangspunten voor de gemeentelijke bijdrage aan de realisatie van de samenlevingsagenda opgenomen. Voor het jaar 2015 en 2016 wordt de uitvoering zo scherp mogelijk neergelegd op basis van de reeds gevoerde gesprekken met partners en gemeenteraad.

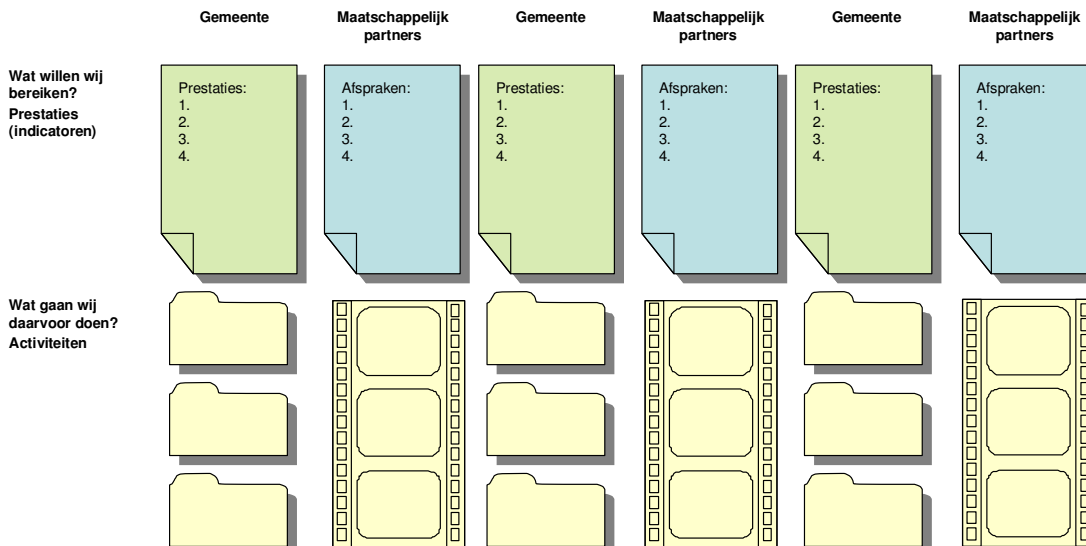
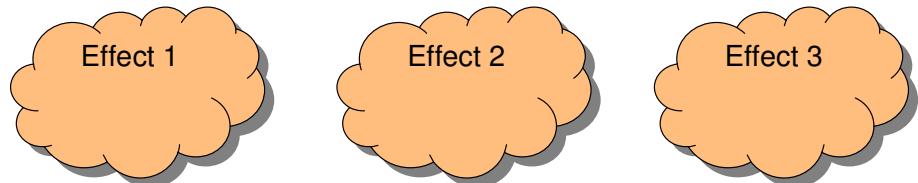
Systematiek van Indicatoren en meting van doelstellingen

Meting van de omschreven doelstellingen vindt plaats via indicatoren per thema. Er worden (nog uit te werken) indicatoren benoemd die vanaf 2015 maatschappelijk meetbaar zijn. De indicatoren worden benoemd aan de hand van de omschreven te bereiken doelstellingen.

Zo wordt tot en met 2018 op een meetbare manier aan de gestelde doelstellingen gewerkt. In de begroting 2015 die in het najaar aan de gemeenteraad wordt voorgelegd, treft u de verdere uitwerking van die indicatoren en de meerjarendoelen. In onderstaande illustratie is schematisch weergegeven hoe dit eruit kan zien.

Samenlevingsagenda – Samenleven in Alblasterdam

Wat willen wij bereiken?
Gewenst maatschappelijk effect

Hoofdstuk 2

De kernthema's in Alblasserdam

Op 29 april 2014 is het ondertekende coalitieakkoord van de politieke partijen SGP, PvdA en CDA aangeboden aan de gemeenteraad. In dit akkoord is te lezen welke ontwikkelingen de coalitie de komende vier jaar ziet in de Alblasserdamse samenleving en hoe het college hiermee wil omgaan.

In dit hoofdstuk gaan we in op enkele (grotere) ontwikkelingen in Alblasserdam in de komende jaren, de kernthema's, en de samenhang die het college hiertussen ziet, bewust zoekt en zichtbaar wil maken:

1. Integrale centrumontwikkeling;
2. Het sociale domein en de decentralisaties;
3. Duurzaamheid van de gemeente;
4. 'Zo werken wij': Stijl van besturen, organisatieontwikkeling, solide financieel beleid en regionale samenwerking.

Deze kernthema's leveren onze focus op die wordt vertaald in concrete (beleids)doelstellingen in de volgende hoofdstukken van deze samenlevingsagenda. De thema's waar hierna op wordt ingegaan, komen concreet terug vanaf hoofdstuk 3 in de teksten in de tabellen.

1. Integrale centrumontwikkeling

In 2013 is de structuurvisie 'Alblasserdam 2040' door de gemeenteraad vastgesteld. Deze visie geeft richting aan de (fysieke) ontwikkeling van onze gemeente als geheel. In de structuurvisie zijn het profiel en de ambitie van de gemeente benoemd, in plaats van een vastgelegd eindbeeld. Alblasserdam wordt gezien als een bedrijvig Hollands dijkdorp: een woondorp met ruime werkgelegenheid en groeiende mogelijkheden voor toerisme.

Een belangrijke uitwerkingsopgave van de structuurvisie betreft het centrumgebied van Alblasserdam. Voor het centrum wordt een centrumvisie opgesteld waarbij het (inhoudelijke proces) bijzondere aandacht krijgt. Het college wil in gesprek gaan met de samenleving en zo samen de centrumvisie opstellen en uitwerken. Uiteindelijk wordt toegewerkt naar een beeld waar de gemeente de komende tien jaar naar toe werkt. Ontwikkelingen sluiten aan bij de Alblasserdamse schaal: dit zorgt uiteindelijk voor balans in de samenleving. Dat betekent dat het centrum van en voor iedereen in Alblasserdam is en blijft. Het centrum van Alblasserdam wordt niet gezien als een eiland, maar als een centraal onderdeel van Alblasserdam als geheel. Ook Haven-Zuid maakt in onze optiek onderdeel uit van het centrum van Alblasserdam.

Ruimtelijke inrichting en bedrijvigheid

Alblasserdam kent van oudsher veel bedrijvigheid. Nog steeds heeft de economische sector een traditioneel karakter: industrie, handel en reparatie, transport en opslag. Circa de helft van de oppervlakte van de gemeente bestaat uit bedrijventerreinen en tweederde van de werknemers komt van buiten Alblasserdam.

Kennis, informatie en technologie zijn dankzij internet overal gemakkelijk en vrij beschikbaar. De (wereldwijde) verschuiving van productie- en consumptieplaatsen, energiekosten, beschikbaarheid van beroepsbevolking en technologische ontwikkelingen hebben hun weerslag op de economische sector en hebben vérstrekkende gevolgen voor het economisch handelen. Zo verliezen winkelcentra bijvoorbeeld gedeeltelijk hun primaire verkoopfunctie door de toename van internetwinkelen. Een ander voorbeeld is de maakindustrie; deze verandert door allerlei technologische ontwikkelingen.

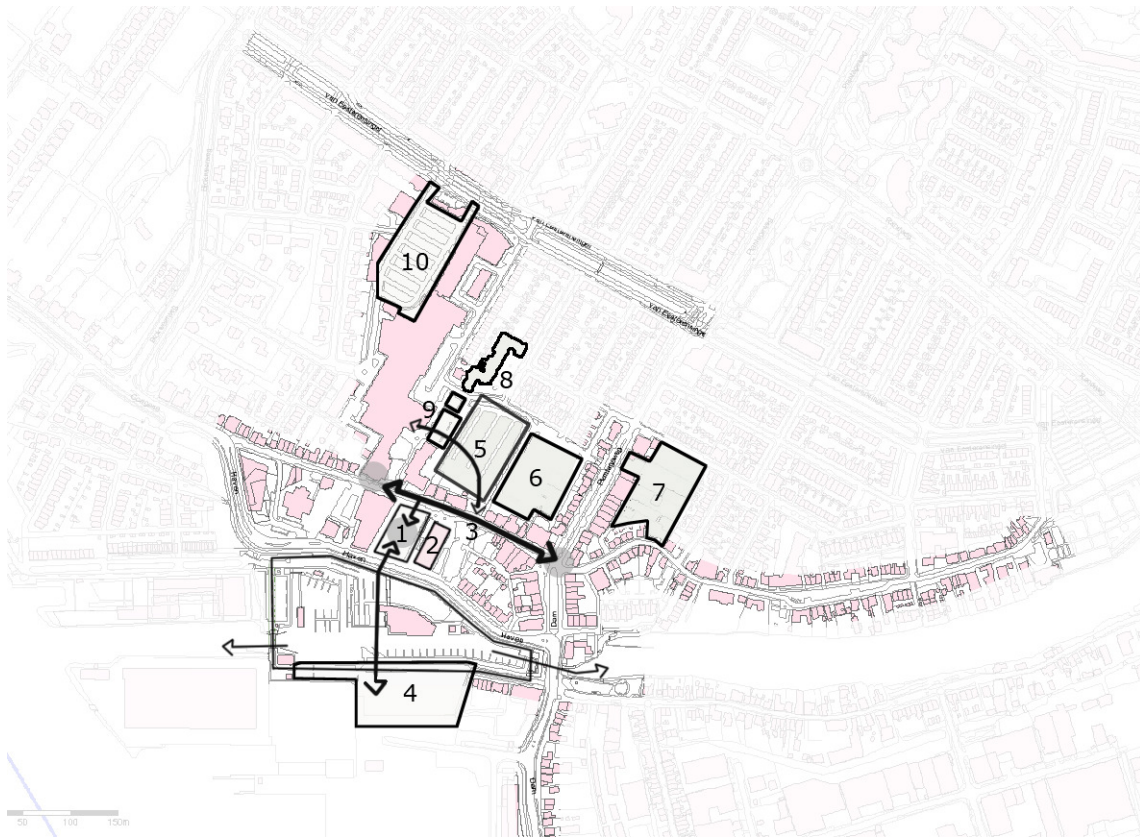
Deze industrie wordt kleinschaliger en daarmee sneller een onderdeel van de lokale economie. Het welvaartsniveau zoals we nu kennen, is wellicht minder vanzelfsprekend voor de toekomst. Sleutelwoorden hierbij zijn verduurzaming, innovatie en kennis. Het is moeilijk te voorspellen hoe al deze ontwikkelingen voor Alblasserdam uit gaan pakken. De (lokale) overheid als faciliterende partner wordt steeds belangrijker. Zorgen voor goede bereikbaarheid, snelle internetverbindingen in openbare gebouwen en eventueel de openbare ruimte, weinig belemmeringen om een bedrijf te starten, een prettig leefklimaat en goed onderwijs. Dit zijn randvoorwaarden die voor elke economische ontwikkelrichting van belang is.

Ruimtelijke inrichting en de samenleving

De ruimtelijke inrichting is erop gericht de bewegingen van de samenleving te faciliteren en positief te structureren. Dit laatste betreft onder meer het bundelen van voorzieningen in het centrum zodat maximale kruisbestuiving ontstaat die het centrum sterker en toekomstbestendiger maakt. De sociale voorzieningen worden op eenzelfde wijze geclusterd. Dok 11, de Alblashof en MFC Maasplein zijn kernen van sociale voorzieningen in de verschillende wijken van Alblasserdam. Ook het gemeentehuis is zo'n kern waar verschillende functies kunnen worden gecombineerd.

De nabijheid van voorzieningen is het uitgangspunt, waardoor een toenemende behoefte ontstaat aan lokale voorzieningen voor bijvoorbeeld dagbesteding of leerwerkplekken. Binnen reeds bestaande voorzieningen (MFC Maasplein, Alblashof) kan bekeken worden of uitbreiding mogelijk is. De gemeente beschikt over panden die hiervoor kunnen worden ingezet, denk aan de oude brandweerkazerne of de huidige Beukelmanschool aan de Lelsstraat. Initiatieven voor de diverse ontwikkellocaties binnen het centrum (zoals aangegeven op kaart 1) dragen bij aan de doelstellingen de te vormen centrumvisie en zijn direct van invloed op de woon- en leefomgeving en worden zichtbaar in de buurten, wijken en het centrum van Alblasserdam.

Aanpassingen in de structuur van het dorp verlopen harmonieus, passend bij de schaal en het karakter van de gemeente én zijn toekomstbestendig. Deze hoofdlijn vormt de basis voor de ontwikkeling van het gemeentelijk beleid op andere onderdelen zoals onderwijs, arbeidsmarkt en (vrijtijds)economie.

Impressie van de ontwikkellocaties in het centrum

Legenda

1. Raadhuisplein (programmering)
2. Gemeentehuis (plint)
3. Versterken relatie Makado – Plantageweg en Dam (horeca)
4. Haven Zuid
Plannen verbinden met het dorp
5. Bos Rijkee
Groene kwaliteit verbinden aan Cortgene, verblijfsplek maken
6. Oude Wipmolenlocatie
7. Locatie Kerkstraat-Cornelis Smitstraat (Bochanen – Oude Gemeentewerf)
8. Invulling gemeentemonument school aan de Lelsstraat
9. Grootchalig onderhoud:
 - parkeerterrein Nedersassen
 - speelterrein
10. Wilgenplein (ontwerp afgerond)

2. Het sociale domein en de decentralisaties

In het coalitieakkoord zijn de uitgangspunten geformuleerd voor de aanpak van de opgaven in het sociale domein en in het bijzonder de decentralisaties. Het college gaat hierbij uit van een integrale aanpak en eigen kracht van de inwoners en hun sociale omgeving waar dit mogelijk is. De gemeente staat dichtbij de inwoners en zorgt waar nodig voor een vangnet. De gemeente deelt de zorg en de signalen van inwoners over de uitvoering van de decentralisaties en de aanstaande veranderingen in de zorg.

Onderwijs en arbeidsmarkt

Het onderwijs is autonoom en schoolbesturen bepalen, binnen de wettelijke kaders, zelf hun programma. Voor een belangrijk deel is onderwijs een middel om later een positie op de arbeidsmarkt te kunnen verkrijgen. De aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt is voor de leerlingen daarom heel belangrijk en de gemeente wil hierin een rol spelen. Aan het einde van de basisschool hebben de meeste leerlingen nog geen idee over het beroep dat zij later willen gaan uitoefenen, terwijl er wel een keuze gemaakt is voor het type voortgezet onderwijs. Wij willen een doorgaande leerlijn realiseren voor leerlingen van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs.

De komende jaren wordt in de regio veel werkgelegenheid verwacht in de techniek, al dan niet als onderdeel van de maritieme sector. Het wekken van belangstelling voor het werken in de techniek zal daarom al vroeg moeten beginnen. Een verbinding tussen basisonderwijs en bedrijfsleven, met periodieke bedrijfsbezoeken voor de bovenbouw, kan hieraan bijdragen.

Ook in het voortgezet onderwijs moet de verbinding tussen onderwijs en ondernemers steviger worden. Met name voor diegenen die kiezen voor techniek moet de schoolloopbaan in het teken staan van een zichtbare route naar (potentiële) werkgevers. Invloed van werkgevers op de inhoud van het praktijkdeel van het onderwijsprogramma, lijkt daarbij voor de hand te liggen.

Omdat techniek veel beloftes in zich draagt, is deze sector hier specifiek benoemd. Het is denkbaar dat deze aanpak wordt verbreed naar andere branches. Op die manier kan worden aangesloten bij de akkoorden die per branche voor de Drechtstedengemeenten worden afgesloten.

Decentralisaties, participatie en netwerken

De decentralisaties AWBZ/WMO, Jeugdzorg en Participatiewet hebben als gemeenschappelijke kenmerken dat de gemeente meer bevoegdheden krijgt en in totaal minder budget. Bovendien is de uitvoering van de decentralisaties een spannende tijd voor zowel inwoners als de gemeente. De gemeente moet de vinger goed aan de pols houden. De signalen van inwoners over de uitvoering van de decentralisaties worden hierbij meegenomen. Dit betekent dat we als gemeente goed moeten zoeken naar kansen om de taken die horen bij de decentralisaties anders en beter uit te voeren. Die oplossingen zullen efficiënter en goedkoper moeten zijn dan de huidige werkwijze. Ook een verkenning naar de verbindingsmogelijkheden tussen de decentralisaties hoort daarbij.

Op lokaal niveau moet inspanning worden geleverd om de groepen die onder de Participatiewet vallen een maximum aan kansen te bieden om aan (betaald) werk te komen of zich te ontwikkelen om de kans op werk ten minste te vergroten. Dit gebeurt inmiddels al via de leerwerkbedrijven. Een aanzienlijke groep burgers uit Alblasterdam zal op dit soort initiatieven aangewezen zijn. Denk hierbij aan de jaarlijkse lichting schoolverlaters VSO/Praktijkonderwijs, de moeilijk plaatsbare Wajongers, de niet-uitkeringsgerechtigde jongeren, de ondergroep van de (voormalige) WWB en vanaf 1-1-2015 degenen die voorheen onder de Wajong zouden vallen (niet 100% arbeidsongeschikt) en degenen die voorheen onder de WSW zouden vallen.

Een deel van deze groep heeft in het verleden (tot hun 18^e jaar) mogelijk al gebruik gemaakt van voorzieningen voor Jeugdzorg en maakt vanwege hun beperking ook gebruik van AWBZ-voorzieningen. Het aanbieden van een dagritme in een leerwerk omgeving kan al zodanig zinvol zijn dat een beroep op andere voorzieningen (zoals Jeugdzorg, Gezondheidszorg en AWBZ) afneemt.

Omdat niet iedereen vanuit de leerwerkbedrijven door kan stromen naar regulier werk, is een inzet in maatschappelijk nuttige werkzaamheden een voor de hand liggende keuze. Training van de deelnemers in de leerwerkbedrijven is een voorwaarde. Het inzetten van leerwerkbedrijven voor activiteiten op het gebied van WMO-gerelateerde taken en het bieden van plekken aan jeugdigen om hierin actief te zijn, kan een beoogde verbinding tussen decentralisaties zijn.

Bij de decentralisaties en dus ook in de Participatiewet gaat het om wat mensen kunnen. Daarom kan worden besloten om het meer vrijblijvende vrijwilligerswerk naar de achtergrond te schuiven en, mits goed georganiseerd, een tegenprestatie te vragen.

Verbinding sociaal – economie

Een groot deel van het Alblasserdamse grondgebied is gevuld met bedrijven zoals reeds beschreven. Hiervan kan en moet gebruik worden gemaakt bij de inzet van werkloze Alblasserdamse burgers. Of het nu bij de industriële bedrijven zelf is of bij de toeleverende bedrijven, van belang is dat bij het bedrijfsleven bekend is dat er een aantal werkloze Alblasserdammers is die van de gemeentelijke initiatieven gebruik gaan maken om hun werknemersvaardigheden op peil te houden of te verbeteren. Hiermee worden vraag naar en aanbod van werk met elkaar verbonden en vindt een lokale doorvertaling van het regionale beleid plaats.

Anderszins is het uitdragen van de inhoud en omvang van de gemeentelijke initiatieven op het gebied van leren en werken van belang voor het bedrijfsleven. Dit in het kader van de invulling van de verplichtingen uit het Sociaal Akkoord of voor de invulling van eventueel aan bedrijven opgelegde social return on investment-verplichtingen. De inzet van leerwerkbedrijf Smile bij de nieuwbouw van het zwembad is hiervan een sprekend voorbeeld. In de gemeentelijke bedrijfscontacten zal hieraan nadrukkelijk aandacht besteed moeten worden.

Eén visie op het sociale (economische) domein

Waar onderwijs/arbeidsmarkt zich vooral richt op een kansrijke school- en arbeidscarrière, richten de decentralisaties zich juist op het ondersteunen van de kwetsbare groepen in de samenleving. Beide kennen scholings- en ontwikkelmogelijkheden, waarbij de ene zich vooral richt op het verwerven van betaald werk en de andere vooral op de mensontwikkeling en inzet ten behoeve van de samenleving (zorg en ouderen).

In beide gevallen zijn er mogelijkheden om onderwijs en arbeid te combineren. De ene groep kan profiteren van toekomstige werkgelegenheid vanuit economische groei en de andere groep door de doelstellingen van het Sociaal Akkoord. Een verbinding tussen het sociale en economische domein (sociaal economisch pact tussen onderwijs, overheid en ondernemers) is een basisvoorwaarde voor succes.

Leefbaarheid en veiligheid

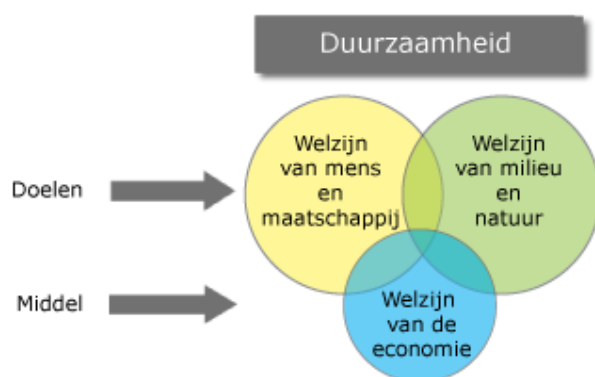
De mate van leefbaarheid wordt beïnvloed door verschillende factoren. De kwaliteit van de openbare ruimte is één van deze factoren. Een gebied dat is ingericht en wordt onderhouden volgens een vastgesteld en acceptabel (beeld)kwaliteitsniveau - schoon, heel en veilig- wordt de leefbaarheid positiever ervaren. Het is daarom van groot belang om bij de inrichting van het openbaar gebied, wat de leefbaarheid beïnvloedt, de bewoners, om wie het uiteindelijk gaat, te betrekken. Ook de aanwezigheid en toegankelijkheid van voldoende voorzieningen zoals scholen, winkels,

parkeerfaciliteiten, speelvoorzieningen, openbaar vervoer en parken zijn van invloed op de leefbaarheid en veiligheid en de ervaring daarvan. Voorzieningen moeten tevens aantrekkelijk zijn voor de jeugd in onze gemeente.

3. Duurzaamheid van Alblasserdam

De komende jaren wil ons college een sprong vooruit maken op het gebied van duurzaamheid. Het vervullen van een voorbeeldfunctie en tonen van betrokkenheid door middel van een concreet programma staan daarbij voorop. Wij wensen duurzaamheid onderdeel van besluitvorming te maken en hier ook naar te handelen. Duurzaamheid is meer dan een lijst van concrete maatregelen; het is ook en misschien vooral een houding en manier van denken en handelen. Alle gemeentelijke handelingen, zowel beleid als uitvoering, worden in deze context geplaatst.

Duurzaamheid is een breed begrip waarbij het draait om een werken aan en vinden van een balans tussen ecologische (milieu en natuur), economische en sociale (mens en maatschappij) belangen. Die balans is nodig voor een duurzame ontwikkeling van de samenleving; alle ontwikkelingen die op technologisch, economisch, ecologisch, politiek of sociaal vlak bijdragen aan deze balans zijn in principe duurzaam.

Alblasserdam begint niet vanaf het nulpunt. In de vorige collegeperiode is een duurzaamheidsactieplan geschreven en zijn acties uitgevoerd. Centraal staat het streven om initiatieven te ondersteunen van burgers, bedrijven en organisaties die bijdragen aan ecologische duurzaamheid. Daarbij heeft de gemeente de rol van stimuleren, faciliteren en ondersteunen. Na evaluatie van het duurzaamheidsactieplan wordt een concreet programma opgesteld waarin twee met elkaar verbonden en geïntegreerde componenten een rol spelen: fysieke duurzaamheid en sociale duurzaamheid.

Fysieke duurzaamheid

Een ieder heeft, daarnaar gevraagd, een ander beeld bij het begrip duurzaamheid. Daarom is het van belang op eigen wijze en met de samenwerkende partners wordt bepaald hoe we het begrip 'duurzaamheid' willen invullen en wat ieders rol daarbij is. In eerste instantie is fysieke duurzaamheid het meest concreet: energie, bouwen, milieu, herbestemming, afvalscheiding en mobiliteit zijn onderwerpen waarbij gevoel bij is. Onderwijs en communicatie spelen een belangrijke rol bij het vergroten van de bewustwording over duurzaamheid. Zo willen wij bedrijven ondersteunen om duurzaamheid in de praktijk te brengen, bijvoorbeeld via branchegerichte leerkringen.

Innovaties op het gebied van duurzaamheid zullen leiden tot het ontstaan van een nieuw soort bedrijvigheid op velerlei gebied. Het college wenst op deze ontwikkeling aan te haken door ontwikkelingen te volgen en waar mogelijk (en wenselijk) te faciliteren. Heldere, transparante keuzes worden gemaakt in het duurzaamheidsprogramma.

Sociale duurzaamheid

Ons college vraagt ook inzet van de samenleving en vraagt te participeren. De stijl van samenwerking ontwikkelt zich nog steeds en kan, al naar gelang het onderwerp, verschillend van vorm kan zijn. In Alblasserdam ontwikkelt participatie zich idealiter van e-participatie (gebruik informatie en communicatietechnologie) via transparantie (nieuwe bestuursstijl) tot daadwerkelijke samenwerking tussen overheid en samenleving.

Een duurzame lokale samenleving is een samenleving waarin iedereen meetelt en meedoet. De pilot Meedoen in Kinderdijk is een concreet voorbeeld van sociale duurzaamheid: gemotiveerde mensen en instelling die mee helpen de leefbaarheid van Alblasserdam te vergroten en te verduurzamen.

Gemeentelijke Duurzaamheidsindex

De Gemeentelijke Duurzaamheidsindex (GDI), ontwikkeld door de Stichting Duurzame Samenleving, laat aan de hand van 16 indicatoren het actuele niveau van duurzaamheid zien in elke gemeente in Nederland.

4. 'Zo werken wij': stijl van besturen, organisatieontwikkeling, solide financieel beleid en regionale samenwerking

Stijl van besturen

De stijl van besturen die dit college nastreeft, is steeds terug te vinden in de manier waarop wij samenwerken met inwoners, ondernemers en overige partners. Wij werken vanuit het principe van wederkerigheid waarbij ieder een eigen rol heeft en een eigen bijdrage levert. De manier waarop we hier invulling aan geven, is divers en de aanpak verschilt. Wij zoeken naar nieuwe (communicatie)instrumenten waarbij we ons realiseren dat het resultaat kan verschillen en dat we hierin ontwikkelen. Wat we steeds zullen vasthouden, is het persoonlijke contact in en met de samenleving. Wij zullen u blijven uitnodigen om bij te dragen. Tegelijkertijd voelen wij ons verantwoordelijk voor diegenen die dat niet kunnen of willen.

'Dit is de manier waarop we dingen doen' is daarbij het adagium. Deze 'Alblasserdamse aanpak' kenmerkt zich door uitwisseling, communicatie en interactie. Aanspreken en aangesproken worden zijn daarvoor voorwaarden. Kennen en gekend worden en zichtbaar zijn dus ook. Wij zijn actief aanwezig in de samenleving, zowel fysiek als via sociale media (blogs en twitter) en zoeken steeds naar een passende aanpak.

De inbreng vanuit de reeds gevoerde gesprekken met maatschappelijke partners, ondernemers, inwoners en gemeenteraad markeert voor ons de voortzetting van een open en interactieve stijl van besturen en is tegelijkertijd het vertrekpunt voor de nieuwe periode.

Organisatieontwikkeling

De veranderende samenleving vraagt continue ontwikkeling van medewerkers, teams, afdelingen en van de ambtelijke organisatie als geheel. Organisatieontwikkeling is sturen vanuit de beweging. Door ontwikkeling op de vier niveaus van medewerker, team, afdeling en organisatie werken we aan de netwerkorganisatie Alblasserdam. Een bewegende organisatie die waardenbewust en duurzaam in interactie is met haar omgeving en met innovatiekracht resultaten bereikt. Vanuit deze gedachte is een organisatieontwikkelingsagenda opgesteld tot eind 2015 die bestaat uit vier thema's:

1. Werken vanuit waarden;
2. Proactief in beweging;
3. Persoonlijke ontwikkeling;
4. Processen als basis én innovatie.

Op elk van deze vier thema's benoemen we concrete resultaten. Het thema waarden loopt dwars door de andere thema's van de organisatieontwikkelingsagenda en is het kader van waaruit we werken. Daarnaast kennen de thema's proactief in beweging, persoonlijke ontwikkeling en processen als basis én innovatie een nauwe samenhang en komt de ene beweging voort uit de andere en vice versa.

Solide financieel beleid

Alblasserdam moet de komende jaren, net als andere gemeenten, nadrukkelijker sturen op de financiële positie. De decentralisaties vanuit het Rijk gaan gepaard met een bezuinigingstaakstelling ten opzichte van de huidige (Rijks)budgetten. Het budget, dat de gemeente van het Rijk ontvangt voor de uitvoering van de decentralisaties, is kaderstellend. De vangnetfunctie voor de meest kwetsbaren in ons lokale netwerk staat nooit ter discussie. Deze nieuwe taken en wetgeving moeten worden verankerd in ons financiële beleid en worden vertaald in de (meerjaren)begroting 2015 - 2018.

Wij voeren een solide financieel beleid als fundament onder de uitvoering van het collegeprogramma 2014-2018. Dit fundament bestaat uit een aantal pijlers:

- Wij streven een gezonde financiële positie na: met een structureel sluitende begroting, ruim voldoende weerstandsvermogen en een gunstige schuldenpositie.
- Wij sturen proactief op de realisatie van regionale taakstellingen, omdat het financieel belang in verbonden partijen groot is.
- Wij spreken de positieve energie van de organisatie aan om continu te werken aan meer bereiken met minder middelen (het optimaal inzetten van onze beperkte middelen);
- Wij hanteren voor de woonlasten als totaal een nullijn (geen stijging) en streven binnen de financiële kaders (waar mogelijk) een lastenverlichting voor onze inwoners en ondernemers na.

Samenwerking in de Drechtsteden en daarbuiten

Alblasserdam heeft reeds een duidelijke keuze gemaakt over deelname in de samenwerking tussen de zes Drechtstedengemeenten. De gemeente Alblasserdam neemt zelfbewust en zelfstandig deel aan de samenwerking vanuit het oogpunt voor de best mogelijk georganiseerde dienstverlening, kwaliteit en prijs voor onze inwoners en bedrijven op lokale schaal. De regionale samenwerking is ondersteunend aan de lokale visie en doelen van onze gemeente waarbij onze bestuurlijke zelfstandigheid vooropstaat. De samenwerking draagt daarmee bij aan de zelfstandigheid van Alblasserdam, bijvoorbeeld via het Ontwikkelprogramma Drechtsteden.

In de Drechtsteden werken wij aan de realisatie van bestuurlijke, regionale doelen zoals omschreven in het regionaal Meerjarenprogramma Drechtsteden. De prioriteiten voor de komende jaren worden momenteel concreet ingevuld: werk & inkomen, zorg & ondersteuning, economie & arbeidsmarkt en bereikbaarheid & externe veiligheid. Deze regionale prioriteiten ondersteunen onze lokale doelstellingen. Wij nemen deel aan de regionale samenwerking vanuit een pro-actieve sturende houding en hechten daarbij aan sterke verantwoordingslijnen. Wij maken daarbij steeds een afweging tussen kwaliteit, efficiency, nabijheid en identiteit.

Ook is de gemeente bestuurlijk en ambtelijk actief in samenwerking met andere partijen en strategische partners in Alblasserdam en daarbuiten zoals de gemeente Molenwaard. Om zelf slagkracht te ontwikkelen, is een goede sturing, regie en controle op de verbonden partijen nodig. Ook de verbinding met diverse stichtingen binnen de gemeente vraagt de aandacht.

Hoofdstuk 3

Wat gaan we daarvoor doen?

Opbouw van de programma's

Dit hoofdstuk is opgebouwd uit vijf programma's:

- 1) Samenleven in Alblasserdam
- 2) Actief in Alblasserdam
- 3) (Be)leef in Alblasserdam
- 4) Besturen in Alblasserdam
- 5) Solide financieel beleid

Leeswijzer

In dit hoofdstuk wordt per onderwerp weergegeven welk maatschappelijk effect we, gemeente en partner(s), willen bereiken via de inzet en uitvoering van beleid. Omwille van de meetbaarheid van de (gemeentelijke) resultaten in de komende periode is een onderscheid gemaakt tussen de prioriteiten van de gemeenschap als geheel en de gemeente als lokale overheid.

Onderwerp & portefeuillehouder	Tekst in Coalitieakkoord	Doelstelling/beoogd maatschappelijk effect	Bijdrage gemeente	Bijdrage partner	Jaar
--------------------------------	--------------------------	--	-------------------	------------------	------

De tabellen per programma zijn ingedeeld in verschillend kolommen. Hieronder een korte toelichting op de samenstelling en manier van lezen van de tabellen:

- onderwerp & portefeuillehouder:

De programma's zijn onderverdeeld in verschillende onderwerpen die als trefwoord worden benoemd. Binnen het college van burgemeester en wethouder zijn de onderwerpen verdeeld binnen de portefeuilles. Wanneer twee portefeuillehouders betrokken zijn, staat de eerst verantwoordelijke vet gedrukt.

- tekst in coalitieakkoord:

Het coalitieakkoord is de basis voor de uitwerking in deze samenlevingsagenda. Per onderwerp is de tekst uit het coalitieakkoord 'Alblasserdam, dorp met karakter' opgenomen.

- doelstelling / beoogd maatschappelijk effect:

In deze kolom is het beoogde maatschappelijke effect omschreven. Dit is de doelstelling die het college, samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners, nastreeft. Aan de hand van de maatschappelijke effecten

- bijdrage gemeente:

In deze kolom staat de bijdrage omschreven die de gemeente levert / kan gaan leveren aan het omschreven maatschappelijke effect.

- bijdrage partner

In deze kolom staat de bijdrage omschreven die de partner levert / kan gaan leveren aan het omschreven maatschappelijke effect.

- jaar:

In deze kolom staat aangegeven wanneer de start van het onderwerp plaatsvindt. Voor het jaar 2015 en 2016 is de uitvoering zo scherp mogelijk neergelegd op basis van de reeds gevoerde gesprekken met partners en gemeenteraad. In 2016 vindt een tussenevaluatie plaats.

Samenwerking met maatschappelijke partners

Zoals gezegd maakt de samenwerking met verschillende partners belangrijk onderdeel uit van ons programma. Waar de samenwerking stopt of waar resultaten niet worden gehaald zoals bedoeld is dat niet goed voor de samenleving. De gemeente en haar partners kunnen alleen dan excelleren wanneer zij beide de ruimte nemen en krijgen in wederzijds respect en vertrouwen. Vitale partners in een vitale

gemeente versterken elkaar en zijn resultaatgericht. Daarom is de in de volgende programma's de bijdrage van de gemeente en van de partners expliciet omschreven. Zo dragen we samen bij aan gezamenlijke maatschappelijke doelstellingen én kunnen we elkaar over en weer aanspreken op te behalen resultaten en gemaakte afspraken.

De komende periode willen we waar nodig en in overleg de uitvoeringskracht van stichtingen, verenigingen en uitvoeringsorganisaties versterken. Dit versterkt de kracht van onze lokale samenleving als geheel. Om die versterking te bereiken, wordt gebruik gemaakt van de expertise van andere partners, zoals onder meer het bestuur van cultureel centrum Landvast.

Bijdragen van gemeenteraad, partners en inwoners

In de afgelopen weken zijn, mede in het kader van de kennismaking van het nieuwe college met de samenleving, al diverse gesprekken gevoerd. Zo hebben de wethouders en de burgemeester op 21 juni gesprekken gevoerd op winkelcentrum Makado met inwoners over allerlei thema's in ons dorp. De opbrengsten van deze open en constructieve gesprekken zijn waar mogelijk opgenomen in hiernavolgende programma's. De gesprekken vonden plaats over allerlei onderwerpen en thema's; onderwerpen van de gemeente zoals meldingen en communicatie, onderwerpen van andere partners zoals de politie (geluids- of andere overlast) of de waterbus (hokje bij de halte). Wij hebben ervoor gezorgd dat de opmerkingen op de juiste partner terecht zijn gekomen. Er zijn allerlei suggesties meegegeven voor de inrichting van het Raadhuisplein, het gebruik van de Alblashof, zitbanken op de goede plaats en speelplekken.

Ook de gemeenteraad heeft reeds nadrukkelijk bijgedragen aan de totstandkoming van de samenlevingsagenda. In mei 2014 is er een werkbijeenkomst gehouden die in het teken stond van de decentralisaties. In juni 2014 heeft de gemeenteraad input geleverd op grote onderwerpen in deze samenlevingsagenda: duurzaamheid en de bestuursstijl.

Daarnaast zijn allerlei ideeën op andere beleidsterreinen aangeleverd. Waar het gaat om de bestuursstijl moet blijvend worden gezocht naar manieren van ontmoeting en gesprek dichtbij inwoners en partners. Bij het thema duurzaamheid is doorgedacht over de luchtkwaliteit en maatregelen gericht op uitstoot van schadelijke stoffen, allerlei 'groene maatregelen' zoals een zonneveld, fairtrade, gebruik waterenergie en groene stroom, schoner vervoer over weg en water en energielabels. Deze waardevolle opbrengsten worden verder uitgewerkt. Ook in de verdere uitwerking van de samenlevingsagenda zal de gemeenteraad worden betrokken, mede vanuit hun eigen positiebepaling als kaderstellend en controlerend bestuursorgaan van onze gemeente.

In onderstaande illustratie is goed terug te zien welke thema's, weergegeven als trefwoorden in deze Wordles, door de inwoners (1) en de gemeenteraad (2) belangrijk worden gevonden. Deze thema's komen terug in de hiernavolgende tabellen als concrete doelstellingen.

Programma 1 Samenleven in Alblaserdam

Onderwerp & portefeuillehouder	Tekst in Coalitieakkoord	Doelstelling/beoogd maatschappelijk effect	Bijdrage gemeente	Bijdrage partner	Jaar
Decentralisatie Jeugd (Dorien Zandvliet)	De uitvoering van de decentralisaties is een bijzondere taak voor onze gemeente, die veel inspanning en betrokkenheid vraagt. Het bestuur van de gemeente dient de Alblaserdamse samenleving en heeft een stimulerende rol.	De decentralisatie jeugd worden zodanig aangepakt dat de Alblaserdamse burger vanuit zijn of haar eigen kracht op een effectieve betaalbare ondersteuning kan rekenen	Invoering van de decentralisatie jeugd zodat effectieve en betaalbare hulp kan worden geboden waar dat nodig is. Hierbij is de lokale impuls en bijbehorend budget van belang. De invoering vindt plaats in samenwerking met partners en serviceorganisatie. Opstellen van een uitvoeringsprogramma	Betrekken van Rivas, Centrum voor Jeugd en Gezin, Jeugd-Punt	2014 - 2017
Decentralisatie jeugd (Dorien Zandvliet / Arjan Kraijo)	De onderwijskolom en jeugd(zorg)kolom moeten blijvend op elkaar aansluiten.	Alle scholen in Alblaserdam kennen een zorgteam. Dit multidisciplinaire team is binnen school verantwoordelijk voor het signaleren en aanpakken van problemen waardoor snel en effectief de juiste ondersteuning kan worden geboden aan kinderen zodat kinderen een zo optimaal mogelijk ontwikkelingsproces doormaken en uiteindelijk een passende plaats in het arbeidsproces verwerven en actief participeren in de samenleving.	Onderwijs en gemeenten stemmen de ondersteuning binnen de scholen en de mogelijkheden van zorg buiten de school voor jeugdigen (0 t/m 23 jaar) optimaal op elkaar af. In 2014 vindt onderzoek plaats over hoe de zorgteams verbonden kunnen worden met het nieuw te vormen jeugdteam in Alblaserdam. Hierbij speciale aandacht voor de vraag wie doet wat en de afstemming op casusniveau.	In het derde kwartaal van 2014 vindt overleg plaats met de scholen (directies en besturen), het samenwerkingsverband en het te vormen Jeugdteam. Op basis hiervan worden afspraken gemaakt over onder meer de borging tussen zorgteam en jeugdteam.	2014
Decentralisatie AWBZ/Wmo: beleidsplan (Dorien Zandvliet)	Lokale inbedding, de aanwezige lokale kracht, integrale aanpak, keuzevrijheid zijn van belang bij de decentralisatie van AWBZ taken naar de Wmo	Voor de inwoners in Alblaserdam is er een 'zachte landing' voor wat betreft de veranderingen in de zorg.	In het Wmo beleidsplan 2014-2018 en bijbehorend lokaal uitvoeringsplan wordt beschreven hoe we omgaan met de nieuwe taken en specifiek de lokale inbedding. De maatwerkvoorzieningen worden belegd bij de Sociale Dienst Drechtsteden, wij zijn lokaal verantwoordelijk voor het bevorderen van de inzet van eigen kracht het netwerk en voor algemene voorzieningen. Wij maken ons sterk voor het benodigde lokale budget voor het uitvoeren van deze taken en voor de identiteitsgebonden zorg.	Stichting Welzijn Alblaserdam en de Wmo Adviesraad en mogelijk nog andere maatschappelijke partners worden betrokken bij het opstellen van het uitvoeringsplan. Momenteel wordt in de Drechtsteden gewerkt aan een financiële notitie.	2014
Decentralisatie AWBZ/Wmo: communicatie (Dorien Zandvliet)	Samen met ondermeer de Stichting Welzijn Alblaserdam en de Wmo Adviesraad dragen wij zorg voor een goede communicatie en informatieoverdracht over belangrijke	Burgers zijn op de hoogte van de ontwikkelingen en weten welke ondersteuningsmogelijkheden er lokaal zijn.	Wij gaan actief communiceren met burgers over het inzetten van eigen kracht en het sociale netwerken en de ondersteuningsmogelijkheden die er zijn in het dorp. Hierbij wordt ingezet op een	De lokale invulling staat hierbij centraal en daarom worden partners zoals Stichting Welzijn Alblaserdam en de Wmo Adviesraad actief betrokken. Er wordt in het najaar 2014 een bijeenkomst met deze partners	2015

Onderwerp & portefeuillehouder	Tekst in Coalitieakkoord	Doelstelling/beoogd maatschappelijk effect	Bijdrage gemeente	Bijdrage partner	Jaar
	wijzigingen.		eerlijke en positieve boodschap aan zowel inwoners die ondersteuning nodig hebben, als de inwoners die ondersteuning kunnen bieden.	georganiseerd over dit thema.	
Onderwijs (Arjan Kraijo / Dorien Zandvliet)	Wij willen een doorgaande leerlijn realiseren voor leerlingen van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs. Kwetsbare groepen jongeren in belangrijke (schakel)fases van hun leven krijgen extra aandacht. Met als doel om uitval in het voortgezet onderwijs te voorkomen. Dit vraagt om een actieve bijdrage van de gemeente in samenwerking met de schoolbesturen.	Alle Alblasserdamse leerplichtige kinderen maken gebruik van onderwijs dat bij hen past. De inzet is dat iedere Alblasserdamse jongere het onderwijs verlaat met een startkwalificatie. Steeds meer jongeren halen een startkwalificatie ten opzichte van het jaar 2014.	In 2014 wordt een plan van aanpak opgesteld om kwetsbare jongeren vanaf groep 8 basisschool door middel van coaching te begeleiden tijdens hun VO-schoolcarrière, op weg naar een startkwalificatie.	In het derde kwartaal van 2014 vinden gesprekken plaats met het onderwijs (directies en besturen) vinden. Op basis daarvan zal het uitvoeringsprogramma worden gemaakt waarbij input van de scholen wordt gevraagd (aanbrengen van risicojongeren)	2015
Onderwijs (Arjan Kraijo)	Wij willen een doorgaande leerlijn realiseren.	Behouden en bevordering van voorschoolse voorzieningen	Handhaven van het subsidiëren en in stand houden van peuterspeelzalen, met name gericht op voorkomen/bestrijden van onderwijsachterstanden.	Peuterspeelzalen en onderwijs maken afspraken over de doorgaande lijn, ouderbetrokkenheid en resultaatmetingen.	2014-2018
Onderwijs (Arjan Kraijo)	Waarborgen toekomstbestendigheid basisonderwijs, onder meer via huisvesting	Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs. Gemeenten spelen hierbij in randvoorwaardelijke zin een rol. Vooral op het gebied van de onderwijshuisvesting wil de gemeente meewerken aan het waarborgen van toekomstbestendig onderwijs. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan brede schoolontwikkeling/integraal kindcentrum. De doordecentralisatie onderwijshuisvesting is wettelijk bepaald op 1 januari 2015.	De gemeente heeft een bouwbudget beschikbaar gesteld voor de vervangende nieuwbouw van de zgn. B-variant Ds. Beukelmanschool. Medewerking is toegezegd om te komen tot de ontwikkeling van een integraal kindcentrum door de besturen van PCOAZ en WASKO. De beoogde ontwikkeling zit nog in de planfase en betreft een samenvoeging, zowel inhoudelijk als ruimtelijk, van de basisscholen De Boeg en De Loopplank en de kinderopvangorganisatie WASKO. Uiterlijk in de eerste helft van 2015 wordt de uit 2008 daterende Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs vervangen.	Bijdrage aan de ontwikkeling van een integraal kindcentrum. In het Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) zullen met de onderwijspartners keuzes worden gemaakt in de diverse opties uit de modelverordening. In het 4 ^e kwartaal 2014 zal de conceptversie van de nieuwe verordening in het OOGO worden besproken.	2015
Onderwijs en arbeidsmarkt (Peter Verheij / Arjan Kraijo)	Als stimulerende maatregelen zetten wij in op de verbinding van het onderwijs met het bedrijfsleven en op de relatie van meer (leer)werk- en stageplaatsen met het accent op maritieme techniek.	Voldoende (leer)werk- en stageplaatsen voor Alblasserdamse scholieren en werknemers, met name in de maritieme techniek. Vraag en aanbod van leerwerkplekken en stageplekken zijn op elkaar afgestemd.	Faciliteren en ondersteunen bij bedrijven en scholen van lopende projecten en activiteiten zoals scholenmarkt, bedrijfsbezoeken, techniekbedrijventoer. Bespreking in de bestuurlijke werkgroep wethouders Drechtsteden	Betrekken van ondernemersverenigingen, bedrijfsleven, Smile voor stage- en leerwerkplekken.	2014
Onderwijs en arbeidsmarkt (Arjan Kraijo /	De daadwerkelijke verbinding tussen onderwijs en ondernemers is van belang zodat de benodigde vakmensen in onze	Betere samenwerking tussen de drie O's (Onderwijs, Overheid en Ondernemers)	Deelname in voorbereidende werkgroepen en stimuleren van deelname partners.	In het derde kwartaal van 2014 wordt een gesprek met het onderwijs gehouden, waarbij de verbinding tussen school en werk wordt	2015

Onderwerp & portefeuillehouder	Tekst in Coalitieakkoord	Doelstelling/beoogd maatschappelijk effect	Bijdrage gemeente	Bijdrage partner	Jaar
Peter Verheij)	regio te vinden zijn voor werkgevers en werknemers een baan kunnen vinden. Dit geldt zowel voor het primair als het voortgezet onderwijs. Wij ondersteunen voorbeelden als Techniekdock, de onderwijsroute en de Havenexcursies.	Meer leerlingen kiezen voor een technische opleiding in het vervolgonderwijs.	2014: start voorbereidingen van de nieuwe Onderwijsroute en Techniekdock voor 2015 2014: Havenexcursies uniformeren en uitbreiden naar alle scholen: primair en voortgezet onderwijs. 2015 en verder: jaarlijkse Onderwijsroute en Techniekdock. Havenexcursies als vast onderdeel van het lesprogramma.	besproken. OKA, Gemeente Papendrecht, de Lage Waard en het Willem de Zwijger College actief betrokken bij de Onderwijsroute. OV de Noord zal gevraagd worden om deelname. De deelnemende bedrijven van de OR 2014 zal wederom gevraagd worden om leerlingen te ontvangen. Uitbreiding van deelnemende bedrijven is wenselijk zijn. Aan OV de Noord en OKA zal gevraagd worden hierin als ambassadeur op te treden. Voor de Techniekdock zal aan de leden van de werkgroep in 2015 en verder een vervolg op de huidige inzet worden gevraagd. Intensievere samenwerking met de werkgroep Onderwijsroute. Havenexcursies: inventarisatie lopende initiatieven en stroomlijnen samenwerking overheid, onderwijs en ondernemers. Onderwijsinspiratiesessies met onderwijs en ondernemers	
Arbeidsmarkt (Peter Verheij)	Voortzetting deelname regionaal arbeidsmarktprogramma	Deel uit maken van het programma arbeidsmarkt om daarmee aansluiting te houden bij de regionale ontwikkelingen die voor Alblasserdam belangrijk zijn.	Beschikbaar stellen van uren en een bijdrage in de programmakosten		2014-2018
Arbeidsmarkt (Peter Verheij)	Gezamenlijke aanpak tbv actief zicht op Wsw'ers	De uitvoering van de WSW in de huidige vorm verdwijnt goeddeels. Dit wordt onderdeel van de Participatiewet. Dit heeft gevolgen voor de huidige WSW populatie. De zorg voor de WSW populatie is een gemeentelijke verantwoordelijkheid.	Deelname aan periodiek overleg regionaal en samenwerking met SMILE lokaal om het aantal WSW'ers dat in de eigen gemeente aan het werk kan uit te breiden		2014-2018
Arbeidsmarkt (Peter Verheij)	Aandacht voor werkloosheid van ouderen	Werkloze Alblasserdammers krijgen extra ondersteuning in het zoeken en vinden van werk.	In samenwerking met de stichting 50+ de positie van ouderen op de arbeidsmarkt verbeteren.	PR campagne via 50+: -Presentaties aan werkgeversverenigingen -Meedenken met werkgevers over de inzet van ervaren coaches aan jongere medewerkers of medewerkers met een	2015

Onderwerp & portefeuillehouder	Tekst in Coalitieakkoord	Doelstelling/beoogd maatschappelijk effect	Bijdrage gemeente	Bijdrage partner	Jaar
				afstand tot de arbeidsmarkt -Organiseren van symposia -Vrijwillig ondersteuning bieden aan projecten waar het bedrijfsleven bij vertegenwoordigd is, bijvoorbeeld Duurzaamheidsfabriek, Havenproject Rotterdam, Banenmarkten etc.	
Arbeidsmarkt (Peter Verheij)	Stimuleren meer (leer)werk- en stageplaatsen met accent maritieme techniek. Zowel primair als voortgezet onderwijs	Om de bedrijven de gelegenheid te geven hun verantwoordelijkheden in het kader van het sociaal akkoord in te vullen, kan gebruik gemaakt worden van de diensten van leerwerkbedrijven.	Door het aanbod van kandidaten en bekostiging uit het participatiebudget voorwaarden scheppen voor de uitbreiding van het aantal leer- werkplekken in Alblasserdam. Bijeenbrengen van vraag en aanbod door het leggen van een verbinding tussen onderwijs en bedrijfsleven	Deelname regionale verbindingen in het kader van onderwijs – arbeidsmarkt. Techniekdock, techniekpact	2014-2018
Arbeidsmarkt (Peter Verheij)	Aandacht voor de inkomenspositie van mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt / samenleving	Het bevorderen van het beroep op bestaande regelingen door de doelgroep. Speerpunten: Bekendmaken van de regelingen d.m.v. quickscan die is ontwikkeld door de werkgroep Financiën uit Meedoen Kinderdijk. Onderzoeken van mogelijkheden voor budgetbeheer.	Samenwerking met de SWA. Een brede toepassing van het gebruik van de door de SWA ontwikkelde quickscan. Resultaat beoordelen achteraf op basis van meting.	Betrekken van SWA, Voedselbank, kerken, Schuldhulpmaatje, Yulius, ASVZ, Sociale Dienst Drechtsteden en Woonkracht10	2014
Jong en oud in Alblasserdam (Dorien Zandvliet)	Voor onze jeugd moet Alblasserdam aantrekkelijk zijn en blijven via huisvesting en voorzieningen op het gebied van wonen, werken en recreëren, bijvoorbeeld via verbindingen naar uitgaansgelegenheden buiten Alblasserdam.	Verkenning naar op jongeren gerichte voorzieningen. Jongeren kunnen op een veilige manier uitgaansgelegenheden buiten Alblasserdam bezoeken via een centraal geregelde verbinding. Ondersteuning van initiatieven voor de jeugd ondersteunt via het subsidiestelsel, bijvoorbeeld Jeugdland en Landvast.	In 2014 een plan van aanpak opstellen samen met JGR en Jeugdpunt hoe jongeren gebruik kunnen maken van uitgaansgelegenheden in de omgeving. In algemene zin via JGR en Jeugdpunt in gesprek met jeugd over verbeteringen van voorzieningen voor jongeren.	Betrekken van JGR en Jeugd-Punt. De uitwerking van het plan van aanpak zal dan worden besproken.	2014
Jong en oud in Alblasserdam (Dorien Zandvliet)	Onze jongeren vormen de (participatie)samenleving van de toekomst en moeten kunnen (leren) meepraten over wat voor hen belangrijk is. Wij gaan jongeren betrekken bij grote ontwikkelingen in Alblasserdam via jeugdparticipatie. Dit doen wij aan de hand van thema's zoals (maatschappelijke) voorzieningen en in samenwerking met de	Specifieke aandacht voor jongeren om hen de mogelijkheid te bieden inbreng te hebben bij ontwikkelingen die hen in het bijzonder aangaan. De bestuursstijl van de gemeente leent zich hier bij uitstek voor.	Op een aantal specifieke dossiers worden jongeren gevraagd te participeren m.b.v. de interactieve bestuursstijl.	Betrekken van JGR en Jeugd-Punt In overleg wordt een aantal dossiers benoemd waarin jongerenparticipatie wordt toegepast.	2015

Onderwerp & portefeuillehouder	Tekst in Coalitieakkoord	Doelstelling/beoogd maatschappelijk effect	Bijdrage gemeente	Bijdrage partner	Jaar
	Jeugdgemeenteraad en Jeugd-Punt.				
Ouderen (Dorien Zandvliet)	Ouderen kunnen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen, met zorgvoorzieningen dichtbij. Daarnaast is een grote groep ouderen vitaal en veerkrachtig en beschikt over veel kennis en levenswijsheid die we willen benutten.	Alblasserdam is een prettige leefomgeving voor ouderen	Uitvoeringsplan preventieve ouderenzorg en samenwerkingsovereenkomst verlengde eerstelijnszorg. De doelgroep ouderen wordt integraal meegenomen in het Wmo beleid. Speciale aandacht voor de doelgroep is er binnen de preventieve ouderenzorg en binnen het concept van de verlengde eerstelijnszorg / Dok 11. Daarnaast is er speciale aandacht voor de groep 50+ in het kader van werkgelegenheid en het doen van vrijwilligerswerk.	Stichting Welzijn Alblasserdam, en de combinatie Wmo Adviesraad / Seniorenraad worden betrokken.	2015
Project Verlengde eerstelijnszorg / Dok 11 (Arjan Kraijo)	Wij werken aan de uitbouw van Dok 11 dat een woon-, zorg- en welzijnsprofiel krijgt.	De samenwerkende partijen in het project 'Verlengde eerstelijns Alblasserdam' hebben als doel om een antwoord te kunnen bieden op zoveel mogelijk zorggerelateerde vragen van de inwoners van Alblasserdam. Het antwoord op deze vragen wordt vanuit 'Verlengde eerstelijns' in de eerstelijns gezondheidszorg en in de nulde lijn gezocht. M.a.w. het betreft een voorziening op het snijvlak van zorg en welzijn.	De gemeente is een van de initiatiefnemers, heeft een voorzittersrol in de stuurgroep, is verbonden aan de samenwerkingsgroep en heeft voorbereidingsmiddelen beschikbaar gesteld.	Woonkracht 10 en VGZ maken het project mogelijk door middel van cofinanciering van de projectleider en de benodigde onderzoeken. In de samenwerkingsgroep zijn de belangrijkste partners uit de eerste en nulde lijn vertegenwoordigd, de huisartsen, fysiotherapeuten en apothekers van Dok11, Rivas thuiszorg en CJG, psychologen en GGZ (Yulius), Stichting Welzijn Alblasserdam en specialistische ondersteuning vanuit het Albert Schweitzer Ziekenhuis	2014 - 2016
Sociale cohesie (Dorien Zandvliet)	Onze gemeenschap kent een sterke sociale samenhang, mede door het rijke verenigingsleven, de vele maatschappelijke organisaties, kerken, ondernemers en de actieve inzet van vele vrijwilligers.	<u>Landvast</u> fungeert als dorpshuis voor ontmoetingen en activiteiten. Op specifieke wijkgebonden activiteiten na worden alle Alblasserdamse sociaal-culturele activiteiten in Landvast gehouden. Voor wijkgebonden activiteiten wordt gebruikgemaakt van <u>MFC</u> en andere locaties in de wijk. Daarnaast wordt gekeken naar andere ontmoetingsplekken in het kader van sociale cohesie zoals de <u>bibliotheek</u>.	<u>Landvast</u>: Zorgdragen voor: - huisvesten van zoveel mogelijk Alblasserdamse verenigingen - evenwicht tussen sociale (primaire doelstelling) en commerciële (ondersteunend aan primaire doelstelling) benutting - brede activiteitenrange voor brede doelgroep - regionale functie zonder voorbij te gaan aan lokale functie <u>MFC</u> De gemeente maakt zoveel mogelijk gebruik van de locatie MFC. <u>Bibliotheek</u>: gesprek over de rol van de bibliotheek als ontmoetingsplek binnen de decentralisaties.	<u>Landvast</u> - meerjarig onderhoudsplan - prikkel in subsidiestructuur maatschappelijk ondernemerschap - in gesprek blijven met gemeente, ook bij centrumontwikkeling (fysieke tak) en recreatie/toerisme. - expertise/ervaring bestuur - algemene ontmoetingsplek (<u>MFC</u>) De <u>bibliotheek</u> ziet voor zichzelf een rol weggelegd als ontmoetingsplek voor jong en oud en binnen de decentralisaties op het sociale domein en sociale cohesie. Hiertoe stelt de bibliotheek een notitie op waarover een vervolgesprek gaat plaatsvinden.	2015
Integrale loketten (Dorien)	Wij zetten in op integrale loketten op meerdere locaties, naast het digitale kanaal en het loket in het gemeentehuis.	Wij willen informatie over de zorg zo dicht mogelijk bij de burger brengen. Dit willen we zowel telefonisch, digitaal als	Opstellen plan van aanpak voor een model voor laagdrempelige informatievoorziening. Binnen dit model zetten wij ons in voor de	Wij maken afspraken met partners zoals Woonkracht 10, Sociale Dienst Drechtsteden en Stichting Welzijn Alblasserdam en andere	2014

Onderwerp & portefeuillehouder	Tekst in Coalitieakkoord	Doelstelling/beoogd maatschappelijk effect	Bijdrage gemeente	Bijdrage partner	Jaar
Zandvliet)		fysiek knooppunt vormgeven. Voor de inwoners waarvoor deze kanalen niet passend zijn, doen wij dit via een huisbezoek. Een sociaal dorpssteam en dorpswinkel draaien voor het eind van de collegeperiode.	borging van de integrale informatievoorziening over het brede terrein van wonen, werk, zorg en welzijn. Ook willen wij hierbij zoveel als mogelijk de verbinding leggen tussen de fysieke en de sociale ontwikkelingen binnen het dorp. Aansluitend wordt gewerkt aan een model voor een sociaal dorpssteam, waarvan de reeds aanwezige platforms, teams en netwerken van professionals de basis vormen. Dit vanuit de gedachte 'het sociaal dorpssteam, dat ben jij!'. De dorpswinkel wordt het fysieke loket van het sociaal dorpssteam.	professionele zorgaanbieders in het dorp.	
Participatie en netwerken (Dorien Zandvliet)	In 2018 zijn nieuwe vormen van participatie en netwerken duidelijk zichtbaar.	Zorg voor elkaar stimuleren en faciliteren waarbij beperkingen zoveel mogelijk worden weggenomen en kwetsbare groepen inwoners worden ondersteund. Pilot Meedoen in Kinderdijk leidt tot een aantal concrete resultaten en nieuwe samenwerkingsverbanden in de wijk. MFC als ontmoetingspunt in de wijk staat op de kaart.	Wij gaan de pilot Meedoen in Kinderdijk in de tweede helft van 2014 evalueren. Op basis daarvan krijgt de pilot op meerdere plekken en in verschillende vormen in Alblasserdam een vervolg.	De coördinatoren (vrijwilligers uit de wijk) hebben de rol om de werkgroepen te volgen en aan te jagen. Voor de verdere uitrol van de werkwijze wordt eerst gekeken naar de Alblashof samen met Waardeburgh. Daarna wordt bekeken waar er in de samenleving energie en initiatieven ontstaan.	2014 2015
Participatie en netwerken (Dorien Zandvliet)	Netwerken tussen professionele en vrijwilligersorganisatie moeten worden versterkt en vrijwilligers worden praktisch ondersteund, mede via de Stichting Welzijn Alblasserdam.	Eigen kracht en de lokale infrastructuur (algemene voorzieningen) versterken zodat een beroep op (duurdere) maatwerkvoorzieningen Wmo voorkomen wordt. Bekendheid met mantelzorgondersteuning is gestegen, aantal vrijwilligers is minimaal gelijk gebleven. Projecten in de buurt of wijk worden samen met bewoners opgepakt.	Het samen met de SWA verder uitwerken van de visie op participatie en netwerken waarbij specifieke focus ligt op mantelzorg- en vrijwilligersondersteuning, werkwijze opbouwwerk, lokale inbedding van cliëntondersteuning en het bestrijden van eenzaamheid.	De SWA heeft een belangrijke rol bij de lokale inbedding van de decentralisaties. Zij zijn zich hiervan bewust. De slag in de organisatie in anders werken, samenwerken en innovatie moet worden gemaakt. Transitie en transformatie is nodig. We gaan hierover in gesprek. Dit wordt verwerkt in prestatieafspraken.	Eind 2014
Cultuur (Dorien Zandvliet)	Wij ondersteunen educatie op het gebied van cultuur en erfgoed (cultuurhistorie) op school.	Basisschoolleerlingen hebben tijdens hun schoolloopbaan op verschillende manieren kennis gemaakt met cultuureducatie/cultuurhistorie (muziek/dans/beeldend), binnen en buiten schooltijd. Via cultuureducatie zoeken naar de verbinding met (buitenschoolse)	Samenwerken met lokale culturele organisaties en kunstenaars. Uitvoering acties cultuurnota: 1. Faciliteren en stimuleren van ontmoeting door middel van het opstarten van een cultureel platform 2. Borgen lokaal aanbod buitenschoolse cultuureducatie	In het derde kwartaal van 2014 worden gesprekken met het onderwijs, historische vereniging, bibliotheek gevoerd. Komen tot een cultureel platform waarbij wensen van de diverse lokale partners bij elkaar komen en zoveel mogelijk wordt aangesloten bij culturele evenementen lokaal en regionaal.	2014 2015

Onderwerp & portefeuillehouder	Tekst in Coalitieakkoord	Doelstelling/beoogd maatschappelijk effect	Bijdrage gemeente	Bijdrage partner	Jaar
		activiteiten voor jeugd en jongeren.	3. Ontwikkeling van een beeldenroute en plaatsen van een extra beeld 4. Uitbreiding van de regionale programmering	Jeugd-Punt zorgt voor extra activiteiten op het gebied van cultuur en muziek.	
Cultuurhistorie (Dorien Zandvliet)	Ondersteuning educatie op het gebied van cultuur en erfgoed (cultuurhistorie op scholen;	De wens van het college om cultuurhistorie op scholen te brengen heeft nog niet tot planvorming geleid. Het vastgestelde archeologiebeleid en het beschermd dorpsgezicht incl. de beeldbepalende panden en de monumenten zouden kunnen worden vervat in een lesprogramma. Cultuur(historie) wordt een vast onderdeel in het lesprogramma op de basisscholen.	Ervoor zorgen dat basisschoolleerlingen hebben tijdens hun schoolloopbaan op verschillende manieren kennis gemaakt met cultuureducatie/cultuurhistorie, binnen en buiten schooltijd.	In 2014 worden gesprekken met het onderwijs, historische vereniging, bibliotheek gevoerd.	2015

Programma 2

Actief in Alblasserdam

Onderwerp & portefeuillehouder	Tekst in Coalitieakkoord	Doelstelling/beoogd maatschappelijk effect	Bijdrage gemeente	Bijdrage partner	Jaar
Recreatie, toerisme en vrije tijd Haven Zuid (Arjan Kraijo)	Alblasserdam is toegangspoort naar het werelderfgoed Kinderdijk en de binnenstad van Dordrecht. De strategische ligging van Alblasserdam willen wij benutten. Haven Zuid kan zich ontwikkelen als centraal knooppunt voor verschillende toeristische activiteiten binnen de schaal en het karakter van Alblasserdam. Ook leggen wij verbinding met Molenwaard onder meer op het gebied van toerisme.	De toegangspoort Haven Zuid is in de regio bekend en wordt veel gebruikt. Haven Zuid is goed verbonden met het centrum en maakt daar onderdeel van uit.	Visie 2014: visievorming en afbakening begrippen + rolneming recreatie, toerisme en vrije tijd in Alblasserdam Daarna uitvoering deelactiviteiten	Samenwerking met de gemeente Molenwaard wordt uitgebouwd. Er is één gezamenlijk aanspreekpunt richting de SWEK Molenwaard voelt ook noodzaak om verkeers- en camperproblematiek tegemoet te treden Private sector	2014 2015
Recreatie en Toerisme Waterdriehoek (Arjan Kraijo / Dorien Zandvliet)	Alblasserdam is een van de mooiste toegangspoorten naar het werelderfgoed Kinderdijk en de binnenstad van Dordrecht. De strategische ligging van Alblasserdam willen we benutten.	Verbetering van de toeristisch-recreatieve infrastructuur van het dorp, zodat Haven Zuid en het centrum hier ook van profiteren. Versterking van de samenwerking met diverse gemeentelijke, provinciale en maatschappelijke partners.	- in samenwerking met Molenwaard regie op proces rondom toeristische ontwikkelingen bij Kinderdijk en Haven Zuid - Zorgdragen voor dat de bezoekers stromen van Kinderdijk van en naar Alblasserdam (rondje Alblasserdam) met elkaar in verbinding komen. Door middel van ontwikkeling bezoekerscentrum Kinderdijk. - Participeren in de Waterdriehoek en per (deel)project de inzet van Alblasserdam nader bepalen. - Visievorming gebiedsdeal Kinderdijk	1. Molenwaard/SWEK: - in samenwerking met Alblasserdam regie op proces rondom toeristische ontwikkelingen bij Kinderdijk en Haven Zuid - Zorgdragen voor dat de bezoekers stromen van Kinderdijk van en naar Alblasserdam (rondje Alblasserdam) met elkaar in verbinding komen. Door middel van ontwikkeling bezoekerscentrum Kinderdijk. - Onderzoeken investering mogelijkheden rondom parkeren Haven Zuid / Kinderdijk overnachten voor campers e.d. - Financiële bijdrage extra steiger Waterbus bij Kinderdijk voor directe verbinding en meer vervoer over water. Deze samenwerking past goed bij de samenwerkingsagenda met Molenwaard. 2. Coalitiepartners vanuit de Waterdriehoek: Drechtsteden, Dordrecht Marketing, Provincie Zuid-Holland, Waterschap, Dordrecht, SWEK, Biesbosch, VVV. Zij dragen bij aan visievorming (gebiedsdeal Kinderdijk), opzetten van projecten en de financiën. Er wordt per project gekeken wie hoeveel gaat investeren (cofinanciering). Alles in goed overleg, met hetzelfde doel voor ogen.	2014 - 2018
Recreatie en toerisme Lammetjeswiel	Het Lammetjeswiel ontwikkelen wij als aantrekkelijk recreatiegebied voor onze inwoners samen met gebruikers en jongeren	Lammetjeswiel wordt gebruikt als recreatiegebied voor iedereen. Heringericht Lammetjeswiel naar wens	Het recreatiegebied renoveren en aanpassen aan de toekomstige manier van vrijetijdsbesteding en recreatie	Betrekken van Jeugdgemeenteraad, omwonenden, toekomstige gebruikers, Natuur- en milieuorganisatie, ondernemers horeca.	2014 - 2016

Onderwerp & portefeuillehouder	Tekst in Coalitieakkoord	Doelstelling/beoogd maatschappelijk effect	Bijdrage gemeente	Bijdrage partner	Jaar
(Arjan Kraijo / Peter Verheij)		van betrokkenen	2014 – visie: inventarisatie behoeften en relatie omgeving 2015 vaststellen projectplan Lammetjeswiel 2016 uitvoering gereed en opening voor seizoen 2016	Sport Belangen Alblasserdam wordt betrokken bij de planvorming Lammetjeswiel m.b.t. sportaanbod.	
Sport (Arjan Kraijo)	Sport als stimulans voor sociale cohesie, gezondheid, opgroeien en vrijwilligersinzet	Het bevorderen van een gezonde en actieve leefstijl van Alblasserdammers	Uitvoeren sportbeleidsnota In overleg met de Alblasserdamse sportverenigingen prioriteit geven aan het sporten en bewegen in verenigingsverband. Ten opzichte van het individueel sporten draagt deze vorm van sporten en bewegen meer bij aan de sociale cohesie, het opdoen van sociale vaardigheden en vrijwilligersinzet	Sportverenigingen hebben de primaire verantwoordelijkheid voor het functioneren van de vereniging en het uitoefenen van de diverse activiteiten. De gemeente heeft hierbij een ondersteunende rol via de inzet van de sportconsulent en combinatiefunctionarissen. Daarnaast schept de gemeente voorwaarden waarbinnen het de verenigingen mogelijk wordt gemaakt om te functioneren.	2014-2018
Sport (Arjan Kraijo)	Uitvoering schoolzwemmen in het nieuwe zwembad	-een gedeelde verantwoordelijkheid van ouders, school en gemeente om kinderen zwemveilig te maken - het bieden van schoolzwemmen in groep 4 van de basisschool als vangnet voor de kinderen die nog niet zwemvaardig zijn -het geven van voorlichting en het stimuleren van instroom naar particuliere zwemlessen	Voortzetting schoolzwemmen: De gemeente biedt zwemlessen aan van 1 uur per week aan basisschoolleerlingen groep 3 en 4.	De scholen houden in hun lesrooster rekening met zwemonderwijs.	2014
Sport (Arjan Kraijo)	Op basis van draagvlak van alle partijen voortzetten combinatiefunctionarissen sport, gecombineerd met cofinanciering scholen en actieve (sport)verenigingen	-bevordering van een gezonde leefstijl bij basisschoolleerlingen -(sport)verenigingen beter faciliteren in ondersteuning van kader -komen tot een goede samenwerking tussen scholen en (sport)verenigingen	Evaluatieonderzoek van de combinatiefunctionaris. Onderdeel van die evaluatie is de monitor over de combinatiefunctionarissen van het OCD voortzetten combinatiefunctionarissen sport op basis van draagvlak van alle partijen	In 2015 wordt er cofinanciering aan de partners gevraagd. Dit is noodzakelijk voor continuering. Het rijk financiert vooralsnog tot en met 2015.	2014
Sport (Arjan Kraijo)	Sportactiviteiten en sportverenigingen zijn belangrijk voor de sociale cohesie in ons dorp. Het initiatief van CKC Kinderdijk en KDO verdient alle ondersteuning.	Het maatschappelijk initiatief werkt toe naar de realisatie van de sporthal waarna er in Alblasserdam weer voldoende accommodaties zijn voor binnensport.	De gemeente ondersteunt het proces waar nodig 2014 Overeenkomsten tussen Stichting en Gemeente 2014 Afhandeling procedure omgevingsvergunning inclusief bezwaren.	Stichting Sporthal Molenzicht: 2014 Indienen omgevingsvergunning incl. diverse onderzoeken. Bouw en exploitatie sporthal. Woonkracht10: Overeenkomst met stichting	2014
Sport (Arjan Kraijo)	-	In het kader van verdere verzelfstandiging van de binnensport wordt de materiële exploitatie van Sportcentrum Blokweer en het	De gemeente blijft eigenaar van de gebouwen en gaat een subsidierelatie aan met BSSA	BSSA draagt zorg voor de volledige exploitatie van sportcentrum Blokweer en het gymnastieklokaal Weversstraat	2014

Onderwerp & portefeuillehouder	Tekst in Coalitieakkoord	Doelstelling/beoogd maatschappelijk effect	Bijdrage gemeente	Bijdrage partner	Jaar
		gymnastieklokaal aan de Beheerstichting Sport Alblasserdam (BSSA) overgedragen			
Sport (Arjan Kraijo)	Subsidiebeleid als instrument maatschappelijke inzet verenigingen, uitgangspunt zijn kostprijsdekkende huren	Het eventueel invoeren van marktconforme huren betekent veelal een aanzienlijke verhoging ten opzichte van de huidige huurbedragen. Via maatschappelijke inzet door de verenigingen kunnen zij de effecten van de huurverhoging neutraliseren.	Via subsidie in ruil voor maatschappelijke inzet van de verenigingen compenseert de gemeente de lastenverhoging. De gemeente zorgt daarbij voor een helder en eenduidig subsidiesysteem, met draagvlak bij de verenigingen.	Met de sportverenigingen zijn afspraken gemaakt om in de uitwerking van de subsidieregeling gezamenlijk op te trekken. Naast het meedoen in de uitwerking van de subsidieregeling bestaat de bijdrage vanuit de verenigingen uit (extra) maatschappelijke inzet.	2014
Sport (Arjan Kraijo)	Verkenning GR Souburgh (mogelijkheid privatisering gekoppeld aan zelfredzaamheid clubs)	Passend governance-model dat aansluit bij beheer en exploitatie van sportpark Souburgh inclusief zelfredzaamheid/eigen inzet van de verenigingen als voetbal, tennis, atletiek en hockey.	Onderzoek naar een passend governance-model zal plaatsvinden in de tweede helft van 2014. Het optimaliseren van de exploitatie van sportpark Souburgh.	Inbreng vanuit de GR is noodzakelijk om tot een afgewogen visievorming te komen. In het kennismakingsgesprek met de GR zal dit punt dan ook hoog op de agenda staan.	2015
Faciliteren ondernemerschap (Peter Verheij)	Wij streven naar een strategische agenda met het lokale bedrijfsleven. Kennis delen en van elkaars expertise gebruikmaken en leren is de opgave, beide vanuit de eigen rol en verantwoordelijkheid.	Opstellen van een strategische agenda samen met het lokale bedrijfsleven.	Gebruik van de verschillende overlegstructuren voor het opstellen van de strategische agenda. Gevraagd zal worden een Top 5 aan te geven van prioriteiten. Vastleggen van prestatieafspraken	Zowel van de OKA, OV De Noord, Makado, Dam-Plantage en eventueel Scheldeplein en de ZZP-groep verwachten wij inspanningen door input te geven wat zij wenselijk achten en bij willen dragen aan de uitvoering de strategische agenda.	2014
Faciliteren ondernemerschap (Peter Verheij)	Wij stimuleren en waarderen maatschappelijke betrokkenheid van ondernemers bij ons dorp en de samenleving en zien dit in het licht van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid.	Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) staat bij vele ondernemers al jaren (prominent) op de agenda. Het is goed om dergelijke initiatieven als gemeente toe te juichen en zichtbaar(der) te maken en de betreffende ondernemers als ambassadeurs te zien welke collega-ondernemers kunnen stimuleren en inspireren om hetzelfde te doen. De mentaliteit van een groot deel van de Alblasserdamse ondernemers kenmerkt zich door voor en met het dorp samen te werken. Dit te stimuleren en waarderen zal het positieve proces versterken.	Starten van een ambassadeursprogramma voor het stimuleren en waarderen van maatschappelijke betrokkenheid.	Nader te bespreken in de gebruikersraad/ OV de Noord.	2015
Faciliteren ondernemerschap (Peter Verheij)	Wij zetten in op het waarborgen van goede en veilige bedrijventerreinen.	Een goed ondernemersklimaat in Alblasserdam ('schoon, heel en veilig')	Certificering van het KVO-B voor de drie bedrijventerreinen op Alblasserdams grondgebied Beeldkwaliteitsplan Vinkenwaard-Noord, Herstructurering van Vinkenwaard Zuid	De werkgroep KVO-B komt minimaal iedere drie maanden bijeen en bestaat uit vertegenwoordiging van de bedrijventerreinen, politie, brandweer en gemeente	2014-2018
Faciliteren	Waar beleidsvrijheid is bij de inkoop van	Creëren van verbinding tussen	Aanpassen inkoopbeleid	Nader te bespreken tijdens gebruikersraad	2015

Onderwerp & portefeuillehouder	Tekst in Coalitieakkoord	Doelstelling/beoogd maatschappelijk effect	Bijdrage gemeente	Bijdrage partner	Jaar
ondernemerschap (Peter Verheij)	diensten worden als dat mogelijk is twee lokale ondernemingen uitgenodigd.	ondernemen en overheid	Uitnodigen van twee lokale/regionale ondernemingen bij relevante aanbestedingen		
Faciliteren ondernemerschap (Peter Verheij)	Wij zijn transparant over onze gemeentelijke opdrachten, bijvoorbeeld via onze website.	Door de gemeentelijke opdrachten op de website te communiceren zullen lokale partijen pro-actiever kunnen reageren.	Inventarisatie omvang opdracht t.b.v. website (Tendernet) Website hierop inrichten en actualiseren (continu)	Nader te bespreken, tevens gebruikersraad juni of oktober 2014.	2015
Faciliteren ondernemerschap (Peter Verheij)	Wij kijken kritisch naar de duurzame inkoop van producten en diensten.	Duurzame inkoop van producten en diensten.	Tenminste kritisch kijken naar duurzame inkoop via de aanbestedingsprocedure en effect op lokale spelers	Nader te bepalen	2015

Programma 3 (Be)leef in Alblaserdam

Onderwerp & portefeuillehouder	Tekst in Coalitieakkoord	Doelstelling/beoogd maatschappelijk effect	Bijdrage gemeente	Bijdrage partner	Jaar
Visie op centrumontwikkelingen Haven Zuid (Arjan Kraijo)	De centrumontwikkeling is wat ons betreft dé ontwikkelopgave in Alblaserdam in de komende vier jaar, waarbij deze ontwikkeling een nauwe verknoping vormt tussen het sociale en het fysieke domein. De visie op het centrum is nauw verbonden met andere ontwikkelingen zoals op Haven Zuid.	Over een periode van circa tien jaar willen we een centrum realiseren waar Alblaserdammers en bezoekers graag willen verblijven. Trefwoorden: huiskamer, uitnodigend, aandacht voor elkaar en klein en vriendelijk van hoogwaardige kwaliteit.	2014: verkenning centrumontwikkeling, ontmoeting partners 2015: visievorming en besluitvorming 2015 e.v.: uitvoering visie	Kennis en expertise uitwisselen	2014 – 2018
Visie op centrumontwikkelingen Scheldeplein (Peter Verheij)	Het Raadhuisplein en het Scheldeplein worden de huiskamer van Alblaserdam waar veel gebeurt, in en voor de wijk en voor Alblaserdam als geheel	Herontwikkeling en –inrichting Scheldeplein volgens het principe van ‘huiskamer’ van Alblaserdam	Plan ontwikkelen en uitvoeren voor herinrichting Scheldeplein (Multifunctioneel gebruik, parkeren mogelijk verplaatsen)	Winkeliers en bewoners	2015
Ontwikkeling deelgebied Noord Haven Zuid conform de vastgestelde grondexploitatie (Arjan Kraijo)	De gemeente stelt in samenhang met de op te stellen centrumvisie een brede ontwikkelstrategie op voor de ontwikkeling van Haven Zuid op basis waarvan zij marktpartijen actief uitnodigt met de gemeente in gesprek te gaan om tot een haalbare en passende ontwikkeling van Haven Zuid.	Passend bij de schaal en het karakter van Alblaserdam wordt in de tweede helft van de collegeperiode gestart met de realisatie van deelgebied Noord, bestaande uit functies, zoals transferium, hotel, horeca, wonen en andere toeristisch gerelateerde voorzieningen. Andere functies zijn mogelijk op basis van de uitkomsten van de ontwikkelstrategie. Na realisatie weten inwoners van Alblaserdam, toeristen en recreanten Haven Zuid nog beter te vinden als een aantrekkelijke verblijfslocatie en overstaplocatie voor vervoer over water naar o.m. het werelderfgoed Kinderdijk, de binnenstad van Dordrecht en de Biesbosch. Er is een duidelijke samenhang met de centrumontwikkeling.	1 ^e kwartaal 2015 vaststellen ontwikkelstrategie Haven Zuid in samenhang met de op te stellen centrumvisie en de visie Vrijtijdseconomie. Bestaande initiatieven worden hierbij betrokken. 2015 samenwerkingsovereenkomst ontwikkelende partij. 2016 koop- en realisatie-overeenkomst 2016 aanpassing bestemmingsplan 2017/2018 start bouw deelgebied Noord bestaande uit functies zoals transferium, hotel, horeca, wonen en andere toeristisch gerelateerde voorzieningen.	De te selecteren ontwikkelaar ontwikkelt een plan voor de ontwikkeling van Deelgebied Noord, koopt de grond, realiseert deelgebied Noord en draagt zorg voor de verdere exploitatie en beheer van de gebouwde voorzieningen. De detailhandelsorganisaties hebben afspraken met de gemeente. De toe te laten vormen van detailhandel binnen deelgebied Noord worden meegenomen in de ontwikkeling van de visie.	2015 - 2018
Wonen (Arjan Kraijo)	De gemeente stimuleert de bouw van betaalbare huur- en koopwoningen voor jongeren en jonge gezinnen (starterswoningen).	In samenwerking met Woonkracht10 en mogelijk private partijen wordt toegewerkt naar het verdwijnen van het tekort aan betaalbare huur- en koopwoningen voor jongeren en jonge gezinnen in 2018 en verder in Alblaserdam	2015: visievorming en besluitvorming	Met Woonkracht10, andere corporaties en mogelijk private partijen worden in 2015 mogelijkheden onderzocht naar de toename van betaalbare woningen voor starters/jonge gezinnen.	2015

Onderwerp & portefeuillehouder	Tekst in Coalitieakkoord	Doelstelling/beoogd maatschappelijk effect	Bijdrage gemeente	Bijdrage partner	Jaar
Wonen (Arjan Kraijo)	De gemeente stimuleert de bouw van voldoende levensloopbestendige woningen	In samenwerking met Woonkracht10 en mogelijk private partijen wordt toegewerkt naar voldoende aanbod van levensloopbestendige woningen voor ouderen in Alblasserdam in 2018 en verder in Alblasserdam	2015: visievorming en besluitvorming	Met Woonkracht10 en mogelijk private partijen worden in 2015 afspraken gemaakt over de toename van levensloopbestendige woningen bijvoorbeeld door renovatie/aanpassing bestaande voorraad	2015
Glasvezel-netwerk (Peter Verheij)	-	Alblasserdam wil een aantrekkelijk dorp zijn om te wonen. De aanwezigheid van een glasvezelnetwerk vergroot die aantrekkelijkheid voor bestaande en nieuwe inwoners.	Er wordt een overeenkomst gesloten worden met Reggefiber.	Om de aanleg mogelijk te maken zal in 2015 een Samenwerkingsovereenkomst met netwerkbeheerder Reggefiber worden gesloten waarin afspraken over kostenvergoedingen worden vastgelegd.	2015-2016
Cultuurhistorie (Dorien Zandvliet)	Doorzetten lijn beschermd dorpsgezicht en benoemen van beeldbepalende panden en gemeentelijke monumenten.	Het streven blijft het aantal gemeentelijke monumenten uit te breiden. Als gevolg van de nieuwe Erfgoedverordening dient tevens de verordening op de monumentencommissie uit 2002 te worden aangepast. De oeverkwaliteit (vanuit de erfgoedlijn Waterdriehoek) wordt in samenwerking bekeken en aangepakt.	Toename van het aantal gemeentelijke monumenten. Nieuwe verordening monumentencommissie.	De historische vereniging kan wellicht een rol spelen bij het enthousiasmeren van eigenaren van woningen die als gemeentelijk monument zouden kunnen worden aangewezen; Eventueel onderzoek tot samenwerking met de welstandscommissie. Provincie en andere partners werken samen aan de oeverkwaliteit	2014-2018
Duurzaamheid (Arjan Kraijo)	De komende jaren willen wij een sprong vooruit maken op het gebied van duurzaamheid. De gemeente heeft een voorbeeldfunctie en toont betrokkenheid via een concreet programma	Gemeente maakt duurzaamheid onderdeel van besluitvorming en handelt daar ook naar. Innovaties op gebied duurzaamheid leiden tot ontstaan nieuw soort bedrijvigheid	Duurzaamheidsactie-plan Duurzaamheid als vast onderdeel besluitvorming gemeente Duurzame inkoop	Inbreng en uitwisseling van expertise organiseren, onder meer met private partijen.	2015
Luchtkwaliteit (Arjan Kraijo)	De belangrijkste doelstelling is om te zorgen voor een gezondere leefsituatie door een voortvarende aanpak waarbij burgers, bedrijfsleven en maatschappelijke partners actief worden betrokken.	Het verbeteren van de algehele luchtkwaliteit in Alblasserdam en het oplossen van lokale luchtkwaliteitsknelpunten. Gezondere leefsituatie voor burgers Voldoen aan de wettelijke Europese normen voor luchtkwaliteit voor fijnstof en stikstofdioxide in 2017	Prioriteit: opstellen actieplan luchtkwaliteit en uitvoering ervan om te voldoen aan geldende normen en verbetering luchtkwaliteit. Het college betreft in dit proces daarbij actief de gemeenteraad via nog te organiseren werkbijeenkomsten. Voorts sluit de gemeente aan bij het regionale samenwerkings-programma luchtkwaliteit Drechtsteden	Te plannen gesprek met GGD mbt. inspanningsverplichting. Te plannen gesprek met DCMR mbt. inspanningsverplichting met het oog op het actieplan en monitoring voortgang doelstelling college. Huidige afspraak met DCMR mbt meetpunt: Gedurende een periode van vier jaar het monitoren van de fijnstofconcentratie en stikstofdioxideconcentratie middels een meetpunt op de locatie Dam/Ruigenhil te	2015

Onderwerp & portefeuillehouder	Tekst in Coalitieakkoord	Doelstelling/beoogd maatschappelijk effect	Bijdrage gemeente	Bijdrage partner	Jaar
				Alblasserdam. Periodiek rapporteert de DCMR aan de gemeente over de meetgegevens. Na een meetreeks van 12 aaneensluitende maanden wordt een jaarrapportage door de DCMR geleverd aan de gemeente Alblasserdam Actief betrekken van burgers en bedrijven die creatieve oplossingen aandragen ter verbetering van de luchtkwaliteit in Alblasserdam	
Water onderdeel waterplan (Peter Verheij)	Er wordt uitvoering gegeven aan het waterplan waardoor er meer ruimte komt voor wateropvang en -berging	Voorkomen van wateroverlast, de afvoercapaciteit verbeteren en de kwaliteit van het oppervlakte water verbeteren.	Tussen Rijkswaterstaat, Waterschap en gemeente is een overeenkomst gesloten over de locaties waar extra water in de Vinkerpolder aangelegd kan worden. Totaal wordt circa 3 ha nieuw water aangelegd	Waterschap Rlvierenland	2014
Water onderdeel waterbeleving (Peter Verheij)	In relatie met het thema duurzaamheid willen we inzetten op waterbeleving in Alblasserdam	Schone en aantrekkelijke watergangen Het verhogen van belevings- en ecologische waarde van het oppervlaktewater en oevers	Schone sloten met helder water waarin dieren goed kunnen leven. Schoon zwemwater, opgeruimde ligweides, toilet en schoon zand bij het Lammetjeswiel Uitwerking van het opgestelde rapport blauwalg in opdracht van het Waterschap	Gedurende het zwemseizoen monitort het Waterschap iedere 2 weken de waterkwaliteit van het Lammetjeswiel. Indien nodig worden er borden geplaatst met negatief zwemadvies of een zwemverbod	2014
Water, Deltaprogramma (Arjan Kraijon)	Nieuwe Deltaplan = Deltaprogramma	Om Nederland in de toekomst te beschermen tegen overstromingen en de zoetwatervoorziening te waarborgen is het Delta programma opgesteld. Alblasserdam valt onder het Delta Programma Rijnmond Drechtsteden (DPRD)	In kaart brengen gevolgen voor Alblasserdam (mate van dijkverhoging)	Informeren raadsleden en burgers over de gevolgen van het DPRD.	2015
Bereikbaarheid (Arian Kraijon)	De bereikbaarheid van Alblasserdam is en blijft een belangrijk aandachtspunt van deze coalitie. Wij kiezen voor de beste oplossing voor de ontsluiting van Alblasserdam, in samenwerking met de gemeente Molenwaard en de provincie Zuid-Holland. De verkenning van een duurzame oplossing ligt immers nooit alleen op Alblasserdams grondgebied. Ook het vervoer over water is een belangrijke vorm van verbinding en recreatie. Het Dijkklint en de A15 zijn hierin cruciaal, zowel voor bewoners als voor bedrijven. Dat betekent ook het voorzien in een route in het geval van	De verkeersafwikkeling op het wegennet van, naar en in Alblasserdam blijft beheersbaar is waar mogelijk verbeterd.	1) 2014-2015: verkenning naar duurzame oplossing voor ontsluiting Alblasserdam In 2016 besluitvorming over te nemen maatregelen. 2) 2014 e.v: aansluiting en deelname bij regio naar onderzoek mogelijkheden voor vervoer over water als belangrijke verbinding en recreatie. 3) 2014-2015: in overleg met gemeente Molenwaard verkenning naar	1) in de projectgroep Dijkklint worden de vorderingen van diverse acties besproken; dit is een doorlopend proces 2) doorlopend proces dat loopt op initiatief van de regio 3) in 2014 zal dit vanuit de projectgroep Dijkklint worden opgestart.	2014-2018

Onderwerp & portefeuillehouder	Tekst in Coalitieakkoord	Doelstelling/beoogd maatschappelijk effect	Bijdrage gemeente	Bijdrage partner	Jaar
	calamiteiten. Op regionaal niveau nemen we actief deel in Drechtsteden voor de lobby met partners rondom de aanpak van de A15.		mogelijkheden voor calamiteitenroute. 4) 2014-2015: uitwerking kansrijke opties quick-winmaatregelen op de A15	4) in het BO MIRT van november 2013 zijn met de minister afspraken gemaakt over verdere uitwerking van de voorstellen.	
Verkeersveiligheid (Arjan Kraijo)	We streven verbetering van de verkeersveiligheid voor (schoolgaande) fietsers na. Dit doen we via verkeerseducatie, gedragsbeïnvloeding en de aanpassing van de infrastructuur. De reeds ingezette inspanningen op vrij liggende fietspaden zoals het dijklint en de Hoogendijk wordt doorgezet.	Het verbeteren van de verkeersveiligheid van (schoolgaande) fietsers.	- Vanuit RPV diverse acties gericht op gedragsbeïnvloeding, zoals het School-Op-Seeftprogramma, Totally Traffic, verkeerseexamens, fietskeuringen. - Fietspad Dijklint. Invullen van twee ontbrekende locaties heeft prioriteit. - Fietsverbinding naar Papendrecht. In het najaar van 2014 starten de voorbereidingen voor de aanleg. - Bij weginrichting keuzes in het voordeel van fietsers nemen. - Verhardingen en belijning van fietspaden en –stroken goed onderhouden. - Bij oversteekplaatsen aangepaste verlichting plaatsen zodat fietsers goed zichtbaar zijn. - Nemen van snelheidsremmende maatregelen voor autoverkeer	Het RPV komt meerdere keren per jaar bij elkaar. Dit is een doorlopend proces. Het onderwijsveld wordt betrokken bij de educatie.	2014-2018
Veiligheid (Bert Blase)	In de woonwijken stimuleren wij onder meer de inzet van wijkagenten en de initiatieven van buurttoezicht	In de gemeente is op wisselende dagen en tijdstippen buurttoezicht aanwezig. Deelnemende wijkbewoners signaleren onveilige en inbraakgevoelige situaties. Zij spreken buurtbewoners aan om tips te geven over bijvoorbeeld het voorkomen van een inbraak.	De gemeente neemt het initiatief tot opstarten van buurttoezicht en voert de regie	De politie onderhoudt de contacten met buurttoezicht. Zij worden betrokken bij de opzet, scholing en uitvoering. Vrijwilligersorganisaties worden gefaciliteerd door de gemeente.	2015
Jeugd (Dorien Zandvliet / Bert Blase)	-	Positief ervaren van en verblijven in de buitenruimte via een voorstel dat in 2014 tot concrete acties leidt.	Terugdringen van de ervaren overlast van jeugd Door middel van het inrichten van jongerenontmoetingsplaatsen en intensief toezicht Bewaken van de link met jeugdzorg en jeugdbeleid	Te betrekken partners: Jongerenwerk, politie, buurtbewoners, buurtbemiddeling (SWA), wijkplatform Kinderdijk	2014
Speelvoorzieningen (Peter Verheij)	Voor onze jeugd moet Alblasserdam aantrekkelijk zijn en blijven via huisvesting en voorzieningen op het gebied van wonen, werken en recreëren. Aan speelvoorzieningen	Het aanbieden van voldoende, veilige en kwalitatieve speelruimte voor opgroeiende kinderen.	Nader onderzoek naar gebruik speelplaatsen Opstellen beleidsplan	Te betrekken partners: - wijkteams - speeltuinvereniging - SWA	2015

Onderwerp & portefeuillehouder	Tekst in Coalitieakkoord	Doelstelling/beoogd maatschappelijk effect	Bijdrage gemeente	Bijdrage partner	Jaar
	besteden wij extra aandacht.	Er wordt rekening gehouden met het gebruik door meisjes en jongens van verschillende leeftijden. Bevorderen van gezondheid en ontwikkeling van kinderen.	Opstellen renovatieplan	- kinderen (bewoners) - Onderzoekcentrum	
Inrichting van de Buitenruimte Voortzetten inrichting BR binnen kaders beeldkwaliteit (Peter Verheij)	Onze coalitie kiest voor een kwalitatief goede inrichting van de buitenruimte, conform de door de gemeenteraad vastgestelde kaders rond beeldkwaliteit	Waarborgen schone, hele en veilige leefomgeving op een voldoende functioneel kwaliteitsniveau tegen zo laag mogelijke kosten.	Gemiddeld niveau buitenruimte op niveau B houden	Externe adviseurs en uitvoerders kwaliteitsmetingen In de samenleving wordt het verder ontwikkelen van wijkplatforms gestimuleerd en contacten daarmee uitgebreid.	2014
Inrichting van de Buitenruimte Kiezen voor minder budget waar mogelijk en behoud of verbetering van kwaliteit (kijken naar plek en omvang van voorzieningen) (Peter Verheij)	Uitgangspunt is waar mogelijk met minder budget te kiezen voor het behoud of verbetering van kwaliteit, bijvoorbeeld door met elkaar kritisch te kijken naar de plek en omvang van voorzieningen in de Buitenruimte	Sober en doelmatig omgaan met investeringen. Beheer en onderhoud met behoud van kwaliteit.	Bij vervanging streven naar lagere totaalkosten over levensduur (materiaalkeuze en beheer) Alleen bij einde levenscyclus groot onderhoud doen	Externe adviseurs voor benchmarking en objectieve berekeningen. Bewonersgroepen en wijkplatforms voor input wensen en ideeën	2014
Inrichting van de Buitenruimte bevorderen toegankelijkheid mindervaliden (Peter Verheij)	We zetten bij de inrichting van de buitenruimte in op het bevorderen van de toegankelijkheid voor mindervaliden	Woningen, wegen, parken, winkels, recreatievoorzieningen e.d. zijn zoveel mogelijk goed bereikbaar en toegankelijk voor iedereen, dus ook voor mensen met een fysieke beperking en ouderen.	Uitvoering wettelijke eisen en organiseren van overleg met partners. Voldoen aan een belangrijke voorwaarde in decentralisatie Wmo.	Gehandicapten adviesraad, Woonkracht 10, winkeliersverenigingen Bij geplande werkzaamheden zal met de Gehandicapten adviesraad worden besproken op en zo ja, welke maatregelen mogelijk zijn.	2014
Inrichting van de Buitenruimte Omwonenden betrekken met duidelijke kaders. (Peter Verheij)	Omwonenden in de buurt worden met duidelijke kaders betrokken, passend bij de bestuursstijl. Juist op het gebied van de buitenruimte wordt de bestuursstijl in samenspraak met bewoners verder ontwikkeld	Samen de openbare (leef)ruimte inrichten en beheren.	Bij reconstructie en renovaties omwonenden en belanghebbenden betrekken bij de plannen De gemeente neemt initiatieven om met burgers in gesprek te gaan en hun dagelijkse problemen te bespreken.	SWA, Wijk- en buurtgroepen Bewoners kennen vaak het beste hun woonomgeving en zijn daarom zeer geschikte adviseurs.	2014-2018
Doorontwikkeling	Juist op het gebied van buitenruimte wordt de	Realiseren van maximale inzet van	Realiseren inzet mensen met beperking	Smile, Drechtwerk	2014 -

Onderwerp & portefeuillehouder	Tekst in Coalitieakkoord	Doelstelling/beoogd maatschappelijk effect	Bijdrage gemeente	Bijdrage partner	Jaar
afdeling BR door inzet mensen met een beperking (Peter Verheij)	inzet van mensen met een beperking verder door ontwikkeld.	mensen met een beperking (SW-ers) bij de afdeling Buitenruimte	bij de afdeling Buitenruimte. Er zal onderzocht worden of de taken de komende jaren uitgebreid kunnen worden met bijvoorbeeld herstel van lichte schade in de openbare ruimte.		2018
Herinrichting Bos Rijkee (Peter Verheij)	Het college kiest voor behoud van het groene karakter van ons dorp. Zo willen wij het Bos Rijkee beter toegankelijk maken.	Verbetering van de uitstraling en het beter benutten van de aanwezige natuurwaarden in het centrum van ons dorp door het bosgebied meer toegankelijk te maken.	- Stimuleren meer beleving van het bos door inwoners - Educatieve opzet voor scholen in het bos - 12 - 2014: planvorming en budgetaanvraag bij gemeenteraad - 1^e kwartaal 2015 uitvoering renovatie	Te betrekken partners: - Woonkracht 10 - Historische vereniging West-Alblasserwaard, - Commissie dorpsbehoud - Monumentencommissie - Vereniging Hendrick de Keyser	2015
Restauratie Souburghse Molen (Arjan Kraijo)	De uitvoering van afgesproken bouwprogrammering heeft onze prioriteit. Hierbij voeren wij regie op de beeldkwaliteit en laten we het initiatief voor de uitvoering aan marktpartijen over.	Als onderdeel van de herontwikkeling van de Hof Souburgh wordt de Souburghse Molen gerestaureerd.	Het samen met een beheerstichting afmaken van het project restauratie Souburghse molen.	Met een beheerstichting worden afspraken gemaakt over de restauratie en het beheer door de stichting.	2015
Woonwagens (Dorien Zandvliet)	Het unanieme raadsbesluit uit 2012 voor de huisvesting van de woonwagenbewoners op twee locaties in Lint Vinkenveld wordt uitgevoerd.	Realiseren van woonwagenwoningen en standplaatsen (totaal: 16) voor de woonwagenbewoners aan de Staalindustrieweg.	Realiseren van zes tot acht woonwagenwoningen binnen het bestaande bestemmingsplan. Tien standplaatsen op de 2 ^e locatie Lint Vinkenveld. Uiterlijk 1 januari 2019 moet de Staalindustrieweg ontmanteld zijn.	Woonkracht10 is een partner bij de uitvoering van dit project.	2014 – 2018
Project Hof en Singel (Peter Verheij)	De uitvoering van afgesproken bouwprogrammering heeft onze prioriteit. Hierbij voeren wij regie op de beeldkwaliteit en laten we het initiatief voor de uitvoering aan marktpartijen over.	Het gefaseerd realiseren van een woningbouwproject met ca. 70 woningen op de locatie van de voormalige LTS en het zwembad.	Het afmaken van het project Hof en Singel met Herkon bv. Ten aanzien van de programmering en inrichting van het plan zijn we flexibel om aansluiting te vinden bij de vraag in de woningmarkt.	Met de Herkon bv zijn overeenkomsten gesloten over de realisatie van de woningbouw en de aanleg van de openbare ruimte.	2017
Project Noord&Landzigt (Peter Verheij)	De uitvoering van afgesproken bouwprogrammering heeft onze prioriteit. Hierbij voeren wij regie op de beeldkwaliteit en laten we het initiatief voor de uitvoering aan marktpartijen over.	Het realiseren van een woningbouwproject met ca. 20 woningen.	Het afmaken van het project Noord & Landzigt met Reuvers Bouw en Ontwikkeling. Bij het opstellen van de plannen is rekening gehouden met de vraag in de woningmarkt	Met Reuvers Bouw en ontwikkeling zijn overeenkomsten gesloten over de realisatie van de woningbouw en de aanleg van de openbare ruimte.	2016
Project Lint Vinkenveld-weg (Peter Verheij)	De uitvoering van afgesproken bouwprogrammering heeft onze prioriteit. Hierbij voeren wij regie op de beeldkwaliteit en laten we het initiatief voor de uitvoering aan marktpartijen over.	De verkoop van 12 bouwrijpe kavels aan de Vinkenveldweg.	Wij verkopen kavels aan particuliere opdrachtgevers of ontwikkelaars voor woningbouw. Ten aanzien van de programmering en inrichting van het plan zijn we flexibel om aansluiting te vinden bij de vraag in de woningmarkt.	In overleg met ontwikkelaars of particuliere opdrachtgevers worden afspraken gemaakt over de realisatie van hun plannen.	2016
Project Alblasserwerf	De uitvoering van afgesproken bouwprogrammering heeft onze prioriteit.	Binnen het project Alblasserwerf het realiseren de dijk- en havenwoningen	De gemeente faciliteert via een overeenkomst de realisatie van de	Alblasserwerf CV en Woonkracht10 zijn de partners in de overeenkomst die tot realisatie	2014 2015

Onderwerp & portefeuillehouder	Tekst in Coalitieakkoord	Doelstelling/beoogd maatschappelijk effect	Bijdrage gemeente	Bijdrage partner	Jaar
(Peter Verheij)	Hierbij voeren wij regie op de beeldkwaliteit en laten we het initiatief voor de uitvoering aan marktpartijen over.	en het technisch afronden van de openbare ruimte. Hierbij wordt ook het laatste stukje fietspad als onderdeel van het fietspad Dijklint aangelegd.	woningen en de afronding van de openbare ruimte.	zal leiden. Alblasserwerf CV is verantwoordelijk voor de realisatie van de woningen die Woonkracht10 afneemt.	
Project De Waterhoven (Peter Verheij)	De uitvoering van afgesproken bouwprogrammering heeft onze prioriteit. Hierbij voeren wij regie op de beeldkwaliteit en laten we het initiatief voor de uitvoering aan marktpartijen over.	Het realiseren en opleveren van een woonwijk met ca. 120 woningen met bijbehorende woonomgeving.	Het afmaken van het project met De Waterhoven met de CV Klein Alblas. Ten aanzien van de programmering en inrichting van het plan zijn we flexibel om aansluiting te vinden bij de vraag in de woningmarkt. De aanleg van de woonomgeving door de gemeente volgt het tempo van de ontwikkelaar.	Met de CV Klein Alblas zijn overeenkomsten gesloten over de realisatie van de woningbouw in het project. De gemeente verkoopt de grond en levert de kavels bouwrijp op. Na de oplevering van de woningen maakt de gemeente de woonomgeving woonrijp.	2018

Programma 4

Besturen in Alblasserdam

Onderwerp & portefeuillehouder	Tekst in Coalitieakkoord	Doelstelling/beoogd maatschappelijk effect	Bijdrage gemeente	Bijdrage partner	Jaar
Bestuursstijl (Bert Blase)	De interactieve en verbindende bestuursstijl die in de vorige periode met succes is geïntroduceerd wordt verder uitgebouwd vanuit duidelijke kaders en verantwoordelijkheid die past bij participatie. De samenleving met al haar kleur, kwaliteit en kracht staat centraal. Bestuur en ambtelijke organisatie zullen in deze doorontwikkeling samen optrekken en elkaar versterken.	Inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners op basis van wederkerigheid betrekken bij en een rol geven in het (verder) ontwikkelen van (voorzieningen in) Alblasserdam. De relatie van gemeentebestuur en onze partners in de zelfstandige besturen van maatschappelijke organisaties wordt verder geprofessionaliseerd. Nieuwe stichtingsbesturen worden ondersteund en gestimuleerd verder te professionaliseren en vrijwilligers worden voorbereid op hun taken. De gemeenteraad levert een actieve bijdrage aan de doorontwikkeling van de Alblasserdamse bestuursstijl waarbij de gebundelde kracht van de vierhoek college, gemeenteraad, ambtelijke organisatie en samenleving dé succesfactor is van deze doorontwikkeling.	Het college van B&W komt met een nader uitgewerkt voorstel in samenspraak met partners. Besluit eind 2014	In samenspraak met partijen het differentiëren van, afhankelijk van de doelgroep, de omstandigheden van het project aan de start, de beoogde resultaten, de kaders en de rol die de gemeente wil stellen en nemen. We benoemen de relevante doelgroepen, ook die doelgroepen die niet als vanzelf in beeld zijn. Wij zoeken hierbij naar creatieve werkvormen om toegevoegde waarde te creëren voor alle Alblasserdamers.	2014-2018
Communicatiestrategie (Bert Blase)	Bij onze bestuursstijl past een integrale communicatiestrategie met een ruime plek voor het gebruik van verschillende communicatiemiddelen waaronder social media en waarbij het onderlinge contact en uitwisseling van informatie en het genereren van ideeën centraal staan.	Het bestuur en organisatie zijn goed en gemakkelijk bereikbaar voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. Deze doelgroepen weten waar zij met hun ideeën terecht kunnen, wisselen ideeën uit, doen mee bij de uitwerking ervan en voelen zich gehoord door de gemeente.	- 2014: uitwerken communicatiestrategie waarin de nadruk ligt op interactie en coproductie met de samenleving - 2014: uitwerken visie op inzet social media en inrichten en gebruikmaken van zowel gemeentelijke als persoonlijke accounts op social mediakanalen als Twitter, Facebook en Youtube voor delen van actuele informatie en interactie met burgers en partners. Indien nodig ook trainingen verzorgen.	Vanaf 2014: jaarlijks een ontmoeting tussen bestuur/ondernemers en bestuur/maatschappelijke partners Met een ad random groep inwoners, ondernemers en vertegenwoordigers van maatschappelijke partners worden interviews gehouden om hun ideeën en wensen ten aanzien van communicatie met de gemeente te inventariseren en te kijken in welke vorm zij een structurele bijdrage kunnen leveren aan interactieve beleidsvorming. Nader te bepalen ondernemers en partners wordt gevraagd mee te werken aan evaluatie van ontmoetingen.	2014-2018
Dienstverlening	Onze burgers en bedrijven verwachten goede	Integrale dienstverlening dichtbij	Besluit door het college over de	De gemeenten werken aan een voorstel voor	2014

Onderwerp & portefeuillehouder	Tekst in Coalitieakkoord	Doelstelling/beoogd maatschappelijk effect	Bijdrage gemeente	Bijdrage partner	Jaar
(Arjan Kraijo)	dienstverlening in Alblasserdam	burgers en bedrijven op een moderne en eenvoudige, toegankelijke manier. De digitale dienstverlening zal, mede vanuit doelstellingen van het Rijk, een grote vlucht (moeten) nemen waar onder meer de ICT op moet zijn toegerust. Door de digitalisering neemt het aantal klanten aan de lokale gemeentebalie naar verwachting af met dan 50% na 2016.	businesscase voor een verdergaande samenwerking op het gebied van dienstverlening.	het inrichten van een Klant Contact Centrum. De gemeenten stellen de businesscase DKCC vast. Dordrecht is de hostende gemeente.	
Informatie-veiligheid (Peter Verheij)	-	Alblasserdam wil de afspraken uit de VNG Resolutie over Informatieveiligheid van eind 2013 nakomen. Daarmee wordt informatieveiligheid professioneel georganiseerd en zowel ambtelijk al bestuurlijk geborgd in de organisatie.	Het college informeert de gemeenteraad over informatiebeveiliging via een paragraaf in het jaarverslag en via een halfjaarlijkse RIB. Het college stelt regionaal (GRD/CIO) ontwikkeld informatiebeveiligings-beleid vast. Voor de te nemen maatregelen om de risico's op informatieveiligheid te mitigeren zal het benodigde budget via de P&C cyclus worden verantwoord.	De GR Drechtsteden neemt het voortouw om het beleid aan te bieden aan de colleges	2015
Huisvesting gemeentehuis (Peter Verheij)	Het gemeentehuis moet technisch en energetisch op een acceptabel niveau zijn en een werkomgeving te creëren die voldoet aan (wettelijke) hedendaagse eisen. Hiervoor is renovatie nodig. Het college komt hiervoor met een Programma van Eisen waarbij de gemeenteraad wordt betrokken en waarbij rekening wordt gehouden met flexibiliteit en duurzaamheid.	Het renoveren van het gemeentehuis naar technisch en energetisch acceptabel niveau en een werkomgeving creëren die voldoet aan (wettelijke) hedendaagse eisen.	Het college komt met een Programma van Eisen (PvE) waarbij de gemeenteraad wordt betrokken en waarbij rekening wordt gehouden met flexibiliteit en duurzaamheid. Het PvE is de basis voor de kredietaanvraag voor de daadwerkelijke realisatie.	De vrijgevallen ruimten binnen het gemeentehuis kan worden ingevuld door (verhuur aan) derden.	2015
Organisatie-ontwikkeling (Peter Verheij)	In onze lerende organisatie ligt er steeds een opgave voor de ambtelijke organisatie en de individuele medewerkers om te vernieuwen en zich te ontwikkelen naar een flexibele, creatieve en robuuste netwerkorganisatie	Ambtelijke organisatie vervult de spilfunctie in Alblasserdamse netwerken ten gunste van zichtbare resultaten en maatschappelijke ontwikkelingen Verhoging van kwaliteit en efficiency en bieden van ontwikkelkansen voor medewerkers. Kwalitatief sterke ambtelijke basis in Alblasserdam.	Verbindingen leggen tussen organisaties in de samenleving Uitvoering van de organisatieontwikkelingsagenda 2014/2015 van de gemeente Actieve deelname in regionale samenwerkingsverbanden zoals de Drechtsteden en het Ontwikkelprogramma Drechtsteden.	Samenwerking in de Drechtsteden (GRD) via onder meer het Ontwikkelprogramma Drechtsteden.	2014-2018

Programma 5 Solide financieel beleid

Onderwerp & portefeuillehouder	Tekst in Coalitieakkoord	Doelstelling/beoogd maatschappelijk effect	Bijdrage gemeente	Bijdrage partner	Jaar
Solide financiën (Peter Verheij)	De komende collegeperiode streven wij een gezonde financiële positie na.	Een gezonde financiële positie van de gemeente via een structureel sluitende begroting, ruim voldoende weerstandvermogen en een gunstige schuldenpositie.	Wij beoordelen onze financiële positie op grond van een drietal belangrijke kengetallen. In de Perspectiefnota 2015 is een interne normering uitgewerkt. Voor de schuldpositie hebben wij vooralsnog een normering afgeleid van algemene (Europese) normen. Hiervoor zullen wij nog normen (streefwaarden) volgens eigen beleid definiëren.	Niet van toepassing	2014-2018
Solide financiën (Peter Verheij)	Het financiële belang in verbonden partijen is groot.	Proactieve sturing op de realisatie van regionale taakstellingen.	In de te actualiseren nota verbonden partijen werken wij op grond van risicoanalyse sturings- en toezichtsarrangementen voor de verbonden partijen uit. Hierbij nemen wij maatwerk als leidraad.	Overleg met verbonden partijen	2014-2018
Solide financiën (Peter Verheij)	Wij hanteren voor de woonlasten als totaal een nullijn (geen stijging) en streven binnen de financiële kaders (waar mogelijk) een lastenverlichting voor onze inwoners en ondernemers na.	Geen stijging van de woonlasten Waar mogelijk lastenverlichting voor inwoners en ondernemers		Niet van toepassing	2014-2018
Solide financiën (Peter Verheij)	Alblasserdam moet de komende jaren, net als andere gemeenten, nadrukkelijker sturen op de financiële positie. De decentralisaties van het Rijk gaan gepaard met een bezuinigingstaakstelling ten opzicht van de huidige (Rijks)budgetten.	Het budget, dat de gemeente van het Rijk ontvangt voor de uitvoering van de decentralisaties, is kaderstellend. De vangnetfunctie voor de meest kwetsbaren in ons lokale netwerk staat nooit ter discussie.	Wij hebben dit basisprincipe als volgt in de Perspectiefnota verwerkt: - De budgetten en kosten van de decentralisaties zijn budgetneutraal verwerkt in het resultaat na de perspectiefnota (budget van het rijk is kaderstellend); - Het risico op tekorten in de eerste jaren na invoering van de decentralisaties is verwerkt in een verhoogd risicoprofiel (vangnetfunctie voor meest kwetsbaren mag nooit ter discussie staan).	Niet van toepassing	2014-2018

Relatie Perspectiefnota

Het collegeprogramma en de Perspectiefnota zijn parallel tot stand gekomen. Dat betekent dat in de perspectiefnota nog geen volledige financiële vertaling is opgenomen van de kosten, die aan de uitvoering van het collegeprogramma zijn verbonden. Bij de financiële uitwerking van het collegeprogramma kunnen mogelijk ook nog keuzen gemaakt worden om activiteiten niet uit voeren en daarmee ook financiële ruimte voor uitvoering van het collegeprogramma te creëren. In de begroting 2015 zullen deze effecten definitief financieel worden vertaald. Vooruitlopend hierop zijn er wel al een aantal onderwerpen te benoemen die gelet op de inhoud van het coalitieakkoord of als gevolg van landelijke of regionale ontwikkelingen effect hebben op de begroting.

Dat betreft de volgende financiële effecten die met uitzondering van Centrumontwikkeling structureel worden verwerkt in de begroting:

Lokaal inbedden decentralisaties binnen taakstellende budgetten	€ 0
Regisseursfunctie Sociaal Domein	€ 80.000
Bestuursstijl / -communicatie	€ 70.000
Organisatieontwikkeling:	
- algemeen budget organisatieontwikkeling, o.a. opleiding	€ 45.000
- versterking sturing als netwerkorganisatie /procesoptimalisatie	€ 40.000
Centrumontwikkeling	€ 100.000
(Regionale) economie	€ 35.000
Duurzaamheid en milieu	€ 80.000
Totaal	€ 450.000

Uitgangspunten van het financiële beleid

Wij voeren een solide financieel beleid als fundament onder de uitvoering van het collegeprogramma 2014-2018. Dit fundament bestaat uit een aantal pijlers:

- Wij streven een gezonde financiële positie na: met een structureel sluitende begroting, ruim voldoende weerstandsvermogen en een gunstige schuldenpositie.
- Wij sturen proactief op de realisatie van regionale taakstellingen, omdat het financieel belang in verbonden partijen groot is.
- Wij spreken de positieve energie van de organisatie aan om continu te werken aan meer bereiken met minder middelen (het optimaal inzetten van onze beperkte middelen);
- Wij hanteren voor de woonlasten als totaal een nullijn (geen stijging) en streven binnen de financiële kaders (waar mogelijk) een lastenverlichting voor onze inwoners en ondernemers na.

Pijler 1: Een gezonde financiële positie

De financiële positie van een gemeente is niet alleen uit de balans af te lezen. Om een goed beeld van de financiële positie van een gemeente te krijgen, zijn meerdere kengetallen relevant. In de begroting en jaarrekening wordt in de paragrafen nadere informatie opgenomen over onder meer het risicoprofiel, het weerstandsvermogen, de schulddispositie, het beheer van kapitaalgoederen en het grondbeleid. Op grond van deze informatie kan een totaal beeld van de financiële positie van een gemeente worden gevormd.

Wij beoordelen onze financiële positie op grond van een drietal belangrijke kengetallen:

- Structureel sluitende begroting.
- Weerstandsvermogen.
- Schuldpositie.

Wij hanteren een normering volgens eigen beleid om deze drie kengetallen te classificeren als “gunstig”, “neutraal” of “ongunstig”. Wij streven voor alle drie de kengetallen de classificatie “gunstig” na. In de Perspectiefnota (PPN) 2015 hebben wij de normering gedefinieerd voor de kengetallen structureel sluitende begroting en weerstandsvermogen. Voor de schuldpositie hebben wij voorsnog een normering afgeleid van algemene (Europese) normen. Hiervoor zullen wij nog normen (streefwaarden) volgens eigen beleid definiëren.

In de PPN 2015 zijn de drie belangrijke kengetallen voor de financiële positie van de gemeente Alblasserdam als volgt samengevat:

Indicator	Gunstig	Neutraal	Ongunstig
Structureel sluitende begroting	Doelstelling begroting 2015	PPN 2015	
Weerstandsvermogen			
Schuldpositie			

Structureel sluitende begroting

Voor de classificatie zijn de volgende normen gehanteerd. De begroting is sluitend als alle lasten worden gedekt door baten in hetzelfde begrotingsjaar. Een sluitende begroting geeft echter nog geen inzicht of structurele lasten mogelijk worden gedekt door incidentele baten. Voor een gezonde financiële positie is het belangrijk dat structurele lasten kunnen worden gedekt met structurele baten, omdat incidentele middelen niet oneindig kunnen worden ingezet. De begroting dient ook ‘structureel’ sluitend te zijn (structurele lasten gedekt door structurele baten).

Normering volgens eigen beleid:

- Gunstig: alle jaren zijn individueel “structureel” sluitend
- Neutraal: alle jaren zijn per saldo “structureel” sluitend
- Ongunstig: geen “structureel” sluitende begroting

Voldoende weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de aanwezige weerstandscapaciteit (= beschikbare buffer) ten opzichte van de gekwantificeerde risico's. Wij onderkennen een algemeen weerstandsvermogen, een weerstandsvermogen grondexploitaties en een totaal weerstandsvermogen (algemeen plus grondexploitaties).

Wij streven naar een ratio van het weerstandsvermogen van minimaal 1,4 (dit betekent dat de buffer 1,4 maal de bekende risico's afdekken). In de nota Grond- en vastgoedbeleid Alblasserdam, die in december 2013 door de gemeenteraad is vastgesteld, is als uitgangspunt opgenomen dat de weerstandsratio grondexploitatie minimaal 1,0 en maximaal 1,4 dient te zijn. In gevallen dat de ratio zich buiten deze bandbreedte begeeft, wordt bij de jaarrekening een voorstel gedaan voor verrekening tussen de reserve grondexploitaties en de algemene reserve.

Normering volgens eigen beleid:

- Gunstig: weerstandsratio (algemeen) voldoet in alle jaren aan streefwaarde van minimaal 1,4 en weerstandsratio grondexploitatie is minimaal 1,0
- Neutraal: weerstandsratio (algemeen) voldoet niet in alle jaren aan streefwaarde van minimaal 1,4, maar is wel minimaal 1,0 en weerstandsratio grondexploitatie is minimaal 1,0
- Ongunstig: weerstandsratio (algemeen) is in één of meerdere jaren kleiner dan 1,0

Schuldpositie

De investeringscapaciteit van een gemeente hangt in belangrijke mate samen met de ruimte die een gemeente heeft om nieuwe schulden aan te kunnen gaan. Deze ruimte wordt vooral bepaald door de inkomsten. Zijn er voldoende inkomsten om de hogere rentelasten van schulden op te vangen? Het bedrag van de schulden op de balans zegt niet alles. Het gaat om verhoudingsgetallen, zogenaamde kengetallen. Goede indicatoren voor het beoordelen van de hoogte van de gemeentelijke schuld zijn:

- De debt ratio;
- De netto schuld als aandeel van de inkomsten (netto schuldquote).

De debt ratio geeft inzicht in de mate waarin de activa (bezittingen) van een gemeente met schulden zijn gefinancierd. De debt-ratio wordt berekend door de som van de langlopende schulden, de kortlopende schulden en overlopende passiva op de rechterzijde van de balans te delen door het balanstotaal en dit verhoudingsgetal uit te drukken in procenten. Een debt ratio van 80% of hoger geeft aan dat een gemeente zijn bezit met zeer veel schulden heeft belast.

De netto schuldquote (netto schuld gedeeld door totaal inkomsten voor bestemming) geeft een indicatie van de mate waarin een gemeente de rentelasten kan dekken door voldoende inkomsten. Bij een netto schuldquote hoger dan 130% springt het licht voor een gemeente bij wijze van spreken op rood. De gemeente heeft dan een zeer hoge schuld. Dit plafond is vergelijkbaar met het Europese schuldplafond van 60% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) dat geldt voor landen. Al bij een lager percentage tussen de 100% en 130% is voorzichtigheid geboden en staat het licht voor de gemeente op oranje.

Normering op grond van normen afgeleid van Europese normen:

- Debt ratio: kleiner dan 80%.
- Netto schuld / inkomsten: kleiner dan 100% (stoplicht op oranje) en 130% (stoplicht op rood).

Pijler 2: proactief sturen op de realisatie van regionale taakstellingen

Alblasserdam is voor de uitvoering van een deel van haar taken verbonden aan Gemeenschappelijke Regelingen of NV's. Wanneer er zowel een bestuurlijk als een financieel belang is in een dergelijke rechtsvorm spreken we van een Verbonden Partij. Daarnaast kan er ook sprake zijn van een 'semi' Verbonden Partij waarbij er sprake is van een financieel *of* een bestuurlijk belang.

Het financiële belang in verbonden partijen is groot. Bij alle gemeenschappelijke regelingen is een regionale taakstelling opgelegd oplopend naar 4,5% in 2017. Daarom sturen wij proactief op de realisatie van de regionale taakstellingen.

Evident is dat de Gemeenschappelijke Regelingen (GR'en) het zwaartepunt vormen van de samenwerking met Verbonden Partijen. De GR Drechtsteden is de omvangrijkste. Er bestaan grote verschillen in de positie en sturingsmogelijkheden van Alblasserdam ten opzichte van de Verbonden Partijen. Zo is de GR Drechtsteden een samenwerkingsverband waar Alblasserdam zich de afgelopen

jaren bewust steeds meer aan heeft verbonden, terwijl de Veiligheidsregio ZHZ een van overheidswege verplicht samenwerkingsverband betreft.

In de komende tijd wordt de nota Verbonden Partijen herzien. De nota kan onder meer worden doorontwikkeld op het gebied van de sturing en op de specifieke sturing- en positioneringwensen vanuit zowel het college als de raad. Te denken valt bijvoorbeeld aan het aanpassen van de gedetailleerdheid van de informatievoorziening aan de raad aan het risicoprofiel van de Verbonden Partij. Het begrip semi Verbonden Partij zal worden toegevoegd evenals een analyse van de daarmee samenhangende sturings- en positioneringwensen

Pijler 3: het optimaal inzetten van onze beperkte middelen

Bezuinigingen en ombuigingen klinken vaak negatief en kunnen weerstand en onrust oproepen bij burgers, raad, college en de organisatie. Zeker als bezuinigingen en ombuigingen ook tot gevolg hebben dat het kwaliteitsniveau wordt verlaagd, het voorzieningenniveau wordt aangetast en/of personele gevolgen heeft. In het verleden gerealiseerde bezuinigingen hebben er ook toe bijgedragen dat wij nu een solide en gezonde financiële positie hebben en wij op dit moment geen ingrijpende maatregelen hoeven te nemen. In die zin zijn bezuinigingen ook positief.

De wereld verandert steeds sneller. Stilstand is achteruitgang. Dit vraagt continue ontwikkeling van de organisatie en innovaties. In het najaar van 2013 hebben het MT en het college nagedacht over hoe “proces denken”, “innoveren” en “besparen” permanent onderdeel uit kunnen maken van de organisatieontwikkeling. Wij streven ernaar te voorkomen dat bezuinigingen en ombuigingen achteraf noodzakelijk worden, waardoor weerstand en onrust ontstaat en het realiseren hiervan met negatieve energie gerealiseerd moet worden. Doelstelling is om vanuit een solide financiële basis continu te werken aan innovaties en verbeteringen in plaats vanuit incidenten moeten bezuinigen.

De kern van onze aanpak is dat wij de passie en positieve energie van de organisatie aanspreken om continu te werken aan meer bereiken met minder middelen (het optimaal inzetten van onze beperkte middelen). Wij werken aan een cultuur waarin ruimte is voor medewerkers om voortdurend te streven naar het optimaal inzetten van talenten en ruimte te bieden voor het inbrengen van innovatieve ideeën.

Om te borgen dat de organisatie continu prikkels krijgt om na te denken over innovaties en processen en te werken aan verbeteringen volgen wij twee sporen:

- 1) Borging via de P&C cyclus;
- 2) Innovaties en verbeteringen als onderdeel van de organisatieontwikkeling.

Via het spoor van de P&C cyclus willen wij borgen dat bij ieder document in de P&C cyclus bezuinigingen en innovaties aandacht krijgen en dat wij de voortgang op ingezette initiatieven ook monitoren. De aanpak is op hoofdlijnen als volgt:

- **Perspectiefnota:** Door middel van verschillende benchmarks willen wij inzicht krijgen in onderwerpen waar wij qua kosten-, tarief- en/of kwaliteitniveau afwijken van andere gemeenten of andere organisaties. De benchmarks zijn richtinggevend voor nadere analyse en onderzoek naar besparings- en verbetermogelijkheden.
- **Begroting:** Op grond van nadere analyse en onderzoek worden voorstellen voor innovaties, verbeteringen en/of bezuinigingen uitgewerkt en verwerkt in de begroting.
- **Burap's:** De voortgang van ingezette initiatieven wordt tussentijds via de burap's beoordeeld.

- Jaarrekening: In de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de realisatie van financiële effecten.

Via het spoor van de organisatieontwikkeling willen wij:

- een manier van werken stimuleren, waarin medewerkers niet uitgaan van een beschikbaar budget, maar altijd streven naar goedkopere uitvoering, waarbij hetzelfde of meer wordt bereikt;
- een cultuur realiseren waarin ruimte is om innovatieve ideeën in te brengen en uit te werken.

In de P&C cyclus 2015 zijn wij in de Perspectiefnota gestart met de implementatie van deze aanpak.

Pijler 4: nul-lijn woonlasten en streven naar lastenverlichting

Wij hanteren voor de woonlasten als totaal een nullijn (geen stijging). Binnen bovenstaande kaders streven wij (waar mogelijk) een lastenverlichting voor onze inwoners en ondernemers na. Daarbij wordt gekeken naar de totale woonlasten zoals afvalstoffenheffing, de rioolrechten en de OZB. Wij maken hierop alleen een uitzondering als het vangnet in het sociale domein in het gedrang komt.

In de P&C cyclus geven wij in de Perspectiefnota inzicht in het meerjarig perspectief. Hierin wordt inzicht gegeven in de ruimte die mogelijk beschikbaar is voor lastenverlichting. In de begroting wordt definitief besloten over aanpassing van tarieven voor de woonlasten en het budgettaire effect op de begroting. De individuele tarieven worden definitief vastgesteld in de jaarlijkse belastingverordeningen.

Decentralisaties en financiën

In het coalitieakkoord 'Alblasserdam: dorp met karakter' is het volgende basisprincipe opgenomen: 'Het budget, dat de gemeente van het Rijk ontvangt voor de uitvoering van de decentralisaties, is kaderstellend. De vangnetfunctie voor de meest kwetsbaren in ons lokale netwerk staat nooit ter discussie.' Wij hebben dit basisprincipe als volgt in de Perspectiefnota verwerkt:

- De budgetten en kosten van de decentralisaties zijn budgetneutraal verwerkt in het resultaat na de perspectiefnota (budget van het rijk is kaderstellend);
- Het risico op tekorten in de eerste jaren na invoering van de decentralisaties is verwerkt in een verhoogd risicoprofiel (vangnetfunctie voor meest kwetsbaren mag nooit ter discussie staan).